

APSTIPRINU:
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors

Andris Ozols

2013. gada 28. jūnijā

**Valsts aģentūras
„Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”
2012.gada publiskais pārskats**

**Rīga
2013**

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Pamatinformācija.....	4
1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra.....	4
1.2. Darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas/apakšprogrammas	6
2. Finanšu resursi un LIAA 2012.gada darbības rezultāti.....	8
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	8
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums.....	10
2.2.1. Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības nodrošināšana un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstības sekmēšana.....	10
2.2.2. Valsts atbalsta politikas ieviešana	15
2.2.3. Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana	18
2.3. LIAA veiktie un pasūtītie pētījumi	25
2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums.....	26
2.5. Būtiskākie pakalpojumi	27
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām	28
4. LIAA personāls	29
5. Komunikācija ar sabiedrību.....	31
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.....	31
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti.....	39
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	41
6. 2013.gadā plānotie pasākumi	41
6.1. Galvenie uzdevumi 2013.gadā	41
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi	42
6.3. LIAA finanšu saistības	42

Godātais lasītāj!

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (turpmāk LIAA) ir sagatavojusi un nodod Jūsu vērtējumam 2012.gada Publisko pārskatu. Pārskatā ir sniegta svarīgākā informācija par LIAA, tās budžeta līdzekļu izlietojumu, izpildītajiem uzdevumiem, sasniegtajiem rezultātiem, kā arī par izvirzītajām mērķiem un plāniem nākamajam – 2013.gadam.

Ar gandarījumu varam lepoties ar iedibinātajām tradīcijām jauno un esošo uzņēmumu izaugsmes veicināšanā, īstenojot ES finansētās Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmas pasākumus, tādus kā Ideju kauss, Firmas noslēpums, Tehniskās jaunrades dienas, mentoringa programma, kas ir devušas neatsveramu ieguldījumu inovatīvu un radošu biznesa ideju radīšanā un konkurētspējīgas tautsaimniecības attīstībā.

Eksporta veicināšanas pakalpojumu īstenošanā LIAA turpināja ES struktūrfondu projekta *Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* ieviešanu. Jāatzīmē, ka 2012.gadā nacionālo stendu organizēšana starptautiskajās izstādēs noritēja daudz raitāk nekā iepriekšējā gadā, jo tika pilnveidota uzņēmumu pieteikšanās, atlases un līgumu slēgšanas sistēma. Paplašinājās Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību tīkls, atverot pārstāvniecības Ķīnā un Baltkrievijā. Īstenojot eksporta veicināšanas pakalpojumus pārskata periodā, ir apkalpoti 898 uzņēmēju atbalsta pieprasījumi, sniegtas vairāk nekā 2600 konsultācijas, noorganizēti 16 nacionālie stendi, 33 dažādu nozaru un apjoma tirdzniecības misijas, informatīvie un apmācību semināri, kā arī sagatavoti 10 dažādu nozaru katalogi uzņēmēju informēšanai.

Īstenojot investīciju piesaisti, ir noslēgti sadarbības līgumi ar pašvaldībām un zinātniskajām organizācijām. Noorganizētas potenciālo investoru vizītes Latvijā, apstrādāti investīciju informācijas pieprasījumi, veikta potenciālo investīciju projektu uzraudzība. Īstenojot šiem projektiem, investīcijas sagaidāmas 29,6 miljonu EUR apmērā, radot 1249 jaunas darba vietas.

Pārskata gadā viens no galvenajiem uzdevumiem bija turpināt intensīvu darbu, nodrošinot ES fondu finansējuma apguvi atbilstoši Eiropas Komisijas un Ministru kabineta noteiktajiem finansējuma apguves mērķiem. Ņemot vērā pieaugošo ES fondu projektu skaitu un līdz ar to arī darba apjomu, kā arī turpinot LIAA darbības procesu uzlabošanu, 2012. gadā tika veiktas izmaiņas aģentūras organizatoriskajā struktūrā, Juridiskā departamentā izveidojot Iepirkumu pārbaūžu nodaļu.

Savukārt uzsākot Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta 2009.-2014.gadam līdzfinansētās programmas *Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā* ieviešanas projektu, tika izveidota Biznesa inkubatoru programmas vienība.

2013.gadā LIAA turpinās īstenot iepriekšējā pārskata periodā uzsāktās aktivitātes, kā arī nodrošinās jaunu ES atbalsta programmu aktivitāšu ieviešanu.

Noslēgumā vēlos pateikt paldies visiem LIAA klientiem un sadarbības partneriem par veiksmīgo sadarbību, kā arī visiem aģentūras darbiniekiem par ieguldīto darbu LIAA mērķu sasniegšanā.

Ar cieņu,

direktors

Andris Ozols

1. Pamatinformācija

1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr.814 2003.gada 24.decembrī (prot. Nr.65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk – LIAA), kas darbu sāka 2004.gada 1.februārī.

LIAA ir LR Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) pārraudzībā esoša valsts iestāde. LIAA darbu vada direktors. Direktoru ieceļ un atbrīvo no darba Ekonomikas ministrs.

LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci, tiesības un tiesiskuma nodrošināšanas kārtību nosaka Publisko aģentūru likums un Ministra kabineta izdotie noteikumi Nr.746 „Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” nolikums”.

LIAA funkcijas ir:

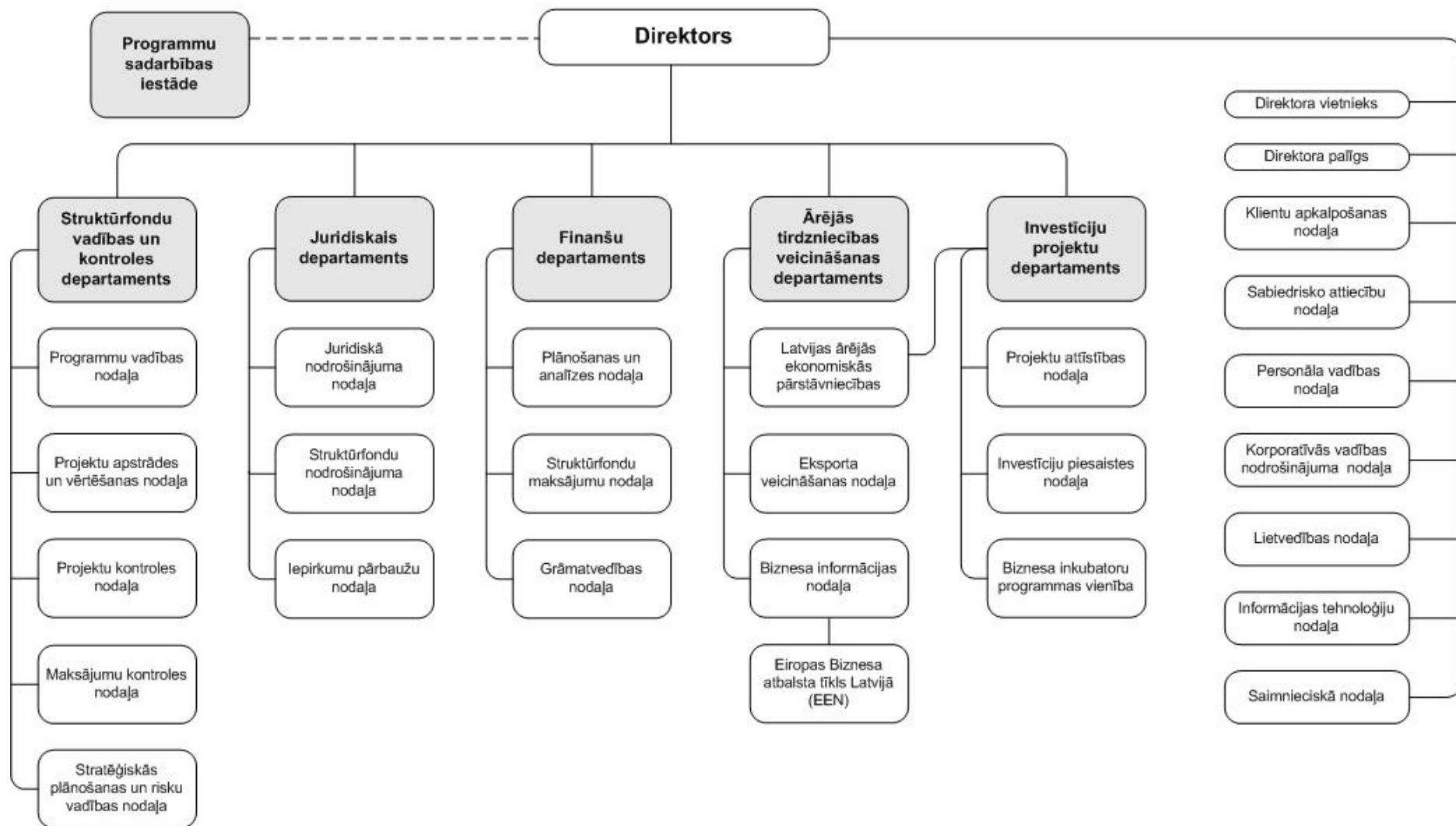
- 1) veicināt Latvijas uzņēmēju (komersantu) ārējo tirdzniecību;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām privāto uzņēmēju (komersantu) atbalstam.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām un darba organizāciju nosaka LIAA un struktūrvienību reglamenti.

LIAA organizatorisko struktūru skatīt 5.lpp.

2012.gada 11.decembrī tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums”, nosakot, ka LIAA ar 2013.gada 1.janvāri ir ekonomikas ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ekonomikas ministrs iestādes pakļautību īsteno ar Ekonomikas ministrijas starpniecību.

Valsts aģentūras "Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra" struktūra

1.2. Darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas/apakšprogrammas

LIAA darbības mērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības (komercdarbības) attīstību, veicinot ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu un palielinot Latvijas uzņēmēju (komersantu) konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

LIAA darbības plānā ir noteikti galvenie darbības virzieni:

Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides nodrošināšana, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības sekmēšana un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstība.

Šī darbības virziena ietvaros 2012.gada galvenie uzdevumi bija:

- organizēt informatīvus un izglītojošus pasākumus, nodrošinot uzņēmējdarbības veicināšanas un inovācijas motivācijas Eiropas reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) programmas aktivitāti *Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai* īstenošanu;
- īstenot pasākumus inovāciju valsts atbalsta programmu potenciālo lietotāju informēšanai, apmācībai, kvalifikācijas celšanai;
- veicināt jaunu, dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu veidošanos un attīstību Latvijas reģionos, īstenojot ERAF programmas aktivitāti *Biznesa inkubatori*;
- īstenot vienotā Eiropas biznesa atbalsta tīkla Latvijā (Enterprise Europe Network (EEN)) noteiktos pakalpojumus;
- veicināt dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā, konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādes nodrošināšanai;
- veicināt sadarbību starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošināt uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu;
- sekmēt tehnoloģiju pārnesi un veicināt sadarbību starp pētniecības institūcijām un uzņēmējdarbību.
- nodrošināt ar Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstu izveidotās programmas „Inovācijas zaļās ražošanas jomā” ieviešanas struktūru.

Budžeta programmas/apakšprogrammas: 25.00.00. „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 62.02.00. „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu (2007-2013)”, 62.06.00. „Eiropas Reģionālā attīstības fonda projekti (2007-2013)”, 63.06.00 Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) projekti (2007-2013), 67.06.00. „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”; 69.06.00. „3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”, 71.06.00. „Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti”.

Valsts atbalsta politikas ieviešana.

Šī darbības virziena ietvaros 2012.gada galvenie uzdevumi bija:

- nodrošināt budžeta apakšprogrammas ERAF ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- nodrošināt budžeta apakšprogrammas Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- nodrošināt budžeta programmas Kohēzijas fonda (turpmāk - KF) ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- organizēt informatīvus, izglītojošus un publicitātes pasākumus;
- sniegt konsultācijas un informēt par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem.

Budžeta apakšprogrammas: 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”, 70.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013)”, 62.02.00 „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu”.

Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana.

Šī darbības virziena ietvaros 2012.gada galvenie uzdevumi bija:

- nodrošināt Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību ārvalstīs darbību;
- nodrošināt ārvalstu investīciju piesaisti un īstenot LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku *POLARIS process*;
- informēt ārvalstu uzņēmējus un organizācijas par uzņēmējdarbības vidi un iespējām Latvijā, veicinot uz eksportu vērstu ārvalstu investīciju piesaisti;
- veicināt un atbalstīt Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstību un produktu virzīšanu ārvalstu tirgos;
- organizēt eksporta veicināšanas un investīciju pasākumus Latvijā un ārvalstīs (Latvijas uzņēmumu individuālo biznesa vizīšu, tirdzniecības misiju organizēšana ārvalstīs; atbalsta nodrošināšana uzņēmējiem piedaloties izstādēs ārvalstīs, biznesa forumu organizēšana, ārvalstu uzņēmumu biznesa vizīšu un tirdzniecības misiju organizēšana Latvijā u.t.t.);
- sniegt informāciju un konsultācijas Latvijas uzņēmumiem par ārējās tirdzniecības jautājumiem, tai skaitā nodrošinot plašu pieeju informācijai par ārējiem tirgiem un ārvalstu kompāniju biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem;
- gatavot un izplatīt Latvijas eksporta nozaru informatīvos materiālus un investīciju piesaistes mārketinga materiālus;
- sniegt konsultācijas un informēt par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem.

Budžeta programmas: 28.00.00. „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 67.06.00. „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 25.00.00. „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”.

2. Finanšu resursi un LIAA 2012.gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta finansējums
un tā izlietojums 2011. un 2012.gadā

(latos) 1.tabula

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2011.gadā (faktiskā izpilde)	2012. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	63 978 075	61 681 850	61 660 248
1.1.	dotācijas	62 480 490	61 143 833	61 143 833
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	380 406	417 385	417 126
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	1 117 179	120 632	99 289
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	56 818 062	61 681 850	53 075 573
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	54 838 058	54 975 578	48 969 001
2.1.1.	kārtējie izdevumi	8 045 540	9 231 196	7 501 835
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	42 620 871	41 517 192	38 068 100
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	92 005	1 710	1 617
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	4 079 642	4 225 480	3 397 449
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	1 980 004	6 706 272	4 106 572

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta izdevumi 2011. un 2012.gadā
sadalījumā pa programmām un apakšprogrammām

(latos) 2.tabula

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/apakšprogrammas nosaukums	2011.gada faktiskā izpilde	2012.gadā faktiskā izpilde
	Kopā	56 818 062	53 075 573
25.00.00	Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana	24 650	33 080
27.01.00	Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana	732 102	725 845
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	1 589 626	1 596 925
60.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas atbalsta Eiropas komunikāciju tīkliem finansējumu (2007-2013)	300 682	0
60.06.00	Eiropas komunikāciju tīklu projektu	8 606	0

	un pasākumu īstenošana		
61.06.00	Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)	7 878 965	8 951 387
62.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par ERAF finansējumu (2007-2013)	2 983 043	3 107 776
62.03.00	Atmaksas ERAF finansējuma saņēmējiem par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības	0	0
62.06.00	Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	39 443 288	32 710 345
63.06.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)	1 782 579	4 398 802
67.06.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	390 607	263 371
69.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	61 459	33 526
69.06.00	3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti	92 832	93 600
70.05.00	Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)	984 214	1 153 557
71.06.00	Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	545 409	7 360

Salīdzinot ar 2011.gadu, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras izdevumi 2012.gadā samazinājušies par 3,7 milj. latu, jo Eiropas Reģionālās attīstības fonda apakšaktivitātes 2.1.2.1.1. „Kompetences centri” ietvaros finansējuma saņēmējiem uz laiku tika apturētas izmaksas.

LIAA saņemtie ziedojumi, to izlietojums

2012.gadā LIAA nav saņēmusi ziedojumus.

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums

2.2.1. Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības nodrošināšana un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstības sekmēšana

Budžeta programmas/apakšprogrammas: 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”.

Uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas veicināšana

Pārskata periodā 2.3.1.2.aktivitātē „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” LIAA turpināja apstiprinātā projekta **Inovācijas uzņēmējdarbības motivācijas programma** (turpmāk – Motivācijas programma) īstenošanu.

Projekta mērķis ir informēt un iedrošināt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu uzsākt uzņēmējdarbību, celt uzņēmējdarbības prestižu sabiedrības acīs, kā arī sekmēt sabiedrības izpratni par inovāciju lomu konkurētspējas veicināšanā, informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi iedrošinot pēc iespējas plašāku sabiedrības un uzņēmēju daļu pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un pielietošanai.

Aktivitātes ietvaros sabiedrība tika aicināta uzsākt uzņēmējdarbību, to iedrošinot un informējot par uzņēmējdarbības iespējām, sadarbību, finansējuma iegūšanu un inovācijām.

Kā populārākie pasākumi, kas tika rīkoti aktivitātes ietvaros bija apmācību kurss *Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās, Tehniskās jaunrades dienas, Mobilā ekspozīcija*, biznesa ideju konkurss *Ideju kauss, Praktisku semināru cikls inovatīvo biznesa ideju autoriem* un plašu popularitāti ieguvušās Latvijā topošo uzņēmēju *TV sacensības Firmas noslēpums*.

Skolēnu izpratnes radīšanai un iesaistīšanai inovatīvu uzņēmumu radīšanā, tika organizēta virkne pasākumu: noorganizēti 20 semināri 749 skolēniem par uzņēmējdarbības būtību un inovācijas atbalsta visos Latvijas reģionos; noorganizēti 10 pedagogu un jaunatnes darbinieku izglītošanas semināri visos Latvijas reģionos, kuros piedalījās 255 pedagogi; noorganizētas 40 skolēnu vizītes inovatīvos uzņēmumos visos Latvijas reģionos, kurās piedalījās vairāk 900 dalībnieki.

LIAA turpināja iepriekšējā gadā aizsākto Tehnoloģiskās jaunrades un inovācijas veicināšanas pasākuma jaunatnei *Mobilā ekspozīcija* īstenošanu, kā ietvaros ērti pārvietojama interaktīva ekspozīcija (ceļojoša izstāde) pārvietojamā autotransporta līdzeklī viegli uztveramā veidā jauniešiem popularizēja dabas un dzīvības zinātnes, interesantus tehnoloģiskos risinājumus, inovācijas būtību un daudzpusīgumu, skaidroja kā dažādās fizikas, ķīmijas, bioloģijas un citu zinātņu nozaru pamatsakarības tiek izmantotas mūsdienu rūpniecībā, izmantojot dabaszinātņu praktisko pielietojumu, kā arī informēja par inovācijas uzņēmējdarbības attīstīšanas iespējām. Ekspozīcijas moto: „Inovācija – tas ir vienkārši!”, „Inovācija – tas ir interesanti!”, „Inovācija – tas ir ienesīgi!”. Šādi LIAA *Motivācijas programmas* ietvaros plāno attīstīt jauniešos interesi par dabas zinībām un veicināt radošu, aktīvu un uz inovāciju virzītu cilvēkresursu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā. Pārskata periodā ir noritējusi 21 mobilās ekspozīcijas *Inovācijas busiņš* izbraukumi un to apmeklējuši 1085 interesenti. Detalizētu informāciju par mobilās ekspozīciju un tā maršrutu var uzzināt apmeklējot mājaslapu www.inovacijasbusins.lv.

Lai motivētu ideju bagātus jauniešus iesaistīties uzņēmējdarbībā, jau septīto gadu LIAA 2012.gada nogalē organizēja projekta *Motivācijas programma* ietvaros, apmācību kursu *Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās*, kas norisinājās Rīgā, Kurzemē, Latgalē, Vidzemē un

Zemgalē. Kurša ietvaros tika apmācīti 128 Latvijas augstskolu vecāko kursu **studenti**, kā arī **topošie uzņēmēji**. Pēc apmācību kursa beigām potenciālo jaunizveidoto uzņēmumu skaits – 12.

Motivācijas programmas ietvaros Rīgā, Kurzemē, Latgalē, Vidzemē un Zemgalē tika noorganizēts pasākumu cikls **Tehniskās jaunrades dienas**, kur jauniešiem tika dota iespēja piedalīties ar inženierzinātnēm saistītu praktisku uzdevumu risināšanā. Pasākuma ietvaros tā dalībnieki, skolēni un studenti, varēja sacensties dažādās disciplīnās, kas attīsta inovatīvo un radošo domāšanu. Kopumā 5 pasākumos piedalījās **897 dalībnieki**.

Lai veicinātu studentu radošo domāšanu inovāciju virzienā un iedvesmotu studentus uzsākt savu biznesa ideju īstenošanu LIAA organizēja studentu **inovatīvo projektu konkursu** un pasākumu **Inovācijas dienas** Latvijas augstskolu studentiem. Konkurssam tika iesniegti 40 projekti, bet Inovāciju dienu pasākumā piedalījās 100 Latvijas augstskolu studenti, kuri apmeklēja meistarklases, piedalījās diskusijās ar ekspertiem un apmeklēja inovatīvus uzņēmumus.

Praktisko semināru cikla inovatīvo ideju autoriem ietvaros 2012.gadā tika noorganizēti semināri ideju autoriem par jaunu ideju ģenerēšanu, biznesa un finanšu plānu gatavošanu, tehnoloģiju komercializēšanas veicināšanas semināri, kā arī kontaktbiržas uzņēmējiem, ideju autoriem un privātajiem investoriem. Kopumā pasākumos piedalījās 295 dalībnieki.

Lai veidotu Latvijā strauji augošus, starptautiski konkurētspējīgus tehnoloģiju uzņēmumus LIAA turpināja īstenot iepriekšējos gados uzsāktos tehnoloģiju komercializācijas veicināšanas pasākumus.

Tehnoloģiju komercializēšanas veicināšanas semināru ietvaros 10 projektiem tika veikta gan tirgus izpēte, gan profesionālas konsultācijas. Semināros piedalījās zinātnisko institūciju pārstāvji, uzņēmumos strādājošie pētniecības un attīstības darbinieki, individuālie zinātnieki ar saviem izgudrojumiem un tehnoloģisku projektu idejām, kurām piemīt komercializācijas potenciāls, un tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu darbinieki. Semināros tika apskatīts komercializācijas process, izstrādāts biznesa modelis, apskatīta tirgus izpētes nozīme, izpētīta komandas un tīklošanas nozīme uzņēmējdarbībā un veikts komercializācijas prezentāciju treniņš. Sagatavotie komercializācijas piedāvājumi tika prezentēti kontaktbiržā zinātniekiem, izgudrotājiem un biznesa projektu attīstītājiem

Mentoringa programmas īstenošanas ietvaros, kuras mērķis ir stiprināt Latvijas jauno un potenciālo uzņēmuma kapacitāti un sekmēt ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstības iespējas Latvijā, uzņēmumiem, kuriem bija nepieciešams padoms biznesa attīstībai, bija iespēja sadarboties ar mentoriem – pieredzējušiem uzņēmējiem to pieredzes pārņemšanai. 2012.gada jūnijā noslēdzās 2011./2012.gada Mentoringa programma, kuras ietvaros pakalpojumu saņēma 15 uzņēmēji, papildus 33 uzņēmēji apmeklēja arī 3 informatīvos seminārus. 2012./2013.gada Mentoringa programmas ietvaros tika noorganizēti 2 informatīvie semināri, kuros piedalījās 80 interesenti un kompetences celšanas seminārs, kuru apmeklēja 31 dalībnieks. Pārskata periodā programmai pieteicās 46 dalībnieki un 9 jauni mentori, kā rezultātā tika izveidoti 17 mentoringa pāri.

Kā viens no *Motivācijas programmas* veiksmes stāstiem ir biznesa ideju konkurss **Ideju kauss**, kas tiek ik gadu rīkots aktivitātes ietvaros, piesaistot nozaru ekspertus, mentorus, konsultantus un uzņēmējus, kas vērtē jauno ideju autoru biznesa plānus un iedrošina tos realizēt reālā uzņēmējdarbībā.

Konkurss sešu gadu laikā ir kļuvis par labi zināmu nacionāla mēroga inovatīvu ideju radīšanas un atbalsta instrumentu. Tā ietvaros ikvienam pilngadīgam Latvijas iedzīvotājam tiek dota iespēja īstenot savu

biznesa ideju un iegūt biznesa sākšanai nepieciešamās prasmes, pieredzi, kontaktus un

finansējumu. Konkursa mērķis ir veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un sekmēt Latvijas ekonomikas atkopšanos un izaugsmi.

2012.gada nogalē ar simboliskām ideju raudzībām Rīgas Dzemdību namā noslēdzās inovatīvo biznesa ideju konkurss. Konkurssam tika iesniegtas 490 biznesa idejas, 183 idejas izcīnīja iespēju piedalīties konkursa otrajā kārtā, savukārt no tām par biznesa plāniem pārtapa 87 idejas, finālam tika izvirzītas 10 idejas.

Informācija par konkursu ir pieejama LIAA administrētajā interneta mājaslapā www.idejukauss.lv.

2012.gadā LIAA turpināja iepriekšējā gadā aizsāktu un popularitāti ieguvušu jauno uzņēmēju televīzijas sacensību **Firmas noslēpums**, kuras mērķis ir parādīt Latvijas biznesa potenciālu un, atspoguļojot biznesa uzsākšanas procesu no idejas līdz gatavam biznesa plānam, iedrošināt arī citus uzsākt savu uzņēmējdarbību. Sacensību ietvaros dalībnieku uzdevums bija pārliecināti

pasniegt savu biznesa projektu, attīstīt uzņēmējdarbības prasmes, apgūt jaunas zināšanas biznesa uzsākšanā un pārliecināt žūriju, ka tieši šī sākotnējā ideja attīstīsies par veiksmīgu uzņēmumu. Spēles dalībniekiem bija iespēja izmantot LIAA, kā arī spēles atbalstītāju – SEB bankas un Rīgas Tehniskās universitātes – mentoru konsultācijas. Katrā nākamajā raidījumā dalībnieki prezentēja savu izpratni par tādiem biznesa veidošanas un attīstības jautājumiem kā potenciālais tirgus, uzņēmuma darbības modelis, finanšu plānošana, mārketinga, pārdošana, pārliecinot žūriju par to, ka viņi izprot to, kā realizēt savu ieceri, un to, kas jādara, lai sākotnējo ideju pārvērstu pelnošā biznesā.

Kopumā **Firmas noslēpums** otrajā sezonā tika pieteiktas gandrīz 60 dažādas biznesa idejas, sākot ar galda spēlēm un jauna muzeja izveidi, un beidzot ar IT risinājumiem, ēdināšanas pakalpojumiem un dažādiem plaša patēriņa produktiem. Pēc pirmās atlases kārtas tālāk tika virzīta 31 jaunā biznesa ideja, bet tālākai attīstīšanai raidījuma žūrija izvirzīja astoņas labākās biznesa ieceres. Atšķirībā no pirmās sezonas, kad vairums ideju iesniedzēju bija rīdzinieki, 2012.gadā puse ideju tika saņemta no Latvijas reģioniem.

Spēles žūrijā strādāja rīkotāju LIAA, SEB bankas un Rīgas Tehniskās universitātes pārstāvji, kā arī sevi ikdienas darbā pierādījuši uzņēmēji. Televīzijas skatītājiem „Firmas noslēpums” bija skatāms astoņu raidījumu cikla veidā kanālā LTV1. Sacensību fināls un uzvarētāju paziņošana notika 2013.gada sākumā.

Konkurētspējīgas inovācijas vides radīšanai LIAA aktīvi iesaistījās arī vairāku starptautisku Baltijas jūras valstu reģiona projektu īstenošanā.

2012.gada sākumā tika noslēgts mazo un vidējo uzņēmumu (turpmāk – MVU) inovācijas projekts **JOSEFIN**/Joint SME Finance for Innovation, kura ietvaros tika sniegts konsultatīvais pakalpojumu atbalsts 15 uzņēmumu projektiem. Tika veikts nepieciešamo investīciju izvērtējums un kopā ar projektu īstenošanai izskatītas iespējamās finansēšanas iespējas un avoti.

2012.gadā LIAA turpināja darbu ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam ietvaros izveidotās Baltijas jūras reģiona inovāciju, klasteru un MVU tīklu starpvalstu vadošās programmas (BSR Stars) augsta līmeņa darba grupā. BSR Stars mērķis ir stiprināt reģiona

konkurētspēju un ekonomisko izaugsmi, apvienojot pētniecības un inovācijas centrus un veidojot stratēģiskas inovācijas alianses – klasterus un MVU tīklus. Papildus LIAA ir iesaistījusies BSR Stars programmas ietvaros izstrādātā *StarDust projekta* īstenošanā. *StarDust* projekta mērķis ir uzlabot Baltijas jūras reģiona pievilcību un konkurētspēju, veicinot pētniecības iestāžu, klasteru un MVU tīklu sadarbību. Projekta ietvaros ir izveidoti 5 starptautiski klasteru pilotprojekti tādās jomās kā telekomunikācijas (Latvijas partneris – Latvijas IT klasteris), ūdens apstrādes tehnoloģijas, dizaina veidošana komfortablai dzīvei vecāka gadagājuma cilvēkiem (Latvijas partneris – Latvijas Mākslas akadēmija), gados vecākās sabiedrības daļas iesaistīšana sabiedriskajā dzīvē, loģistika un ūdens transports (Latvijas partneris – Latvijas loģistikas asociācija). LIAA kā *StarDust* projekta partneris ir atbildīga par finansēšanas mehānismu identificēšanu uzņēmumu, klasteru un uzņēmumu tīklu pārrobežas sadarbības sekmēšanai un kopīgu projektu attīstīšanai. 2012.gadā LIAA uzsāka organizēt finansējuma piesaistes konsultāciju sniegšanu klasteru pilotprojektiem, kā arī nodrošināja regulāru informāciju par pieejamajiem finansējuma avotiem.

Pārskata periodā LIAA turpināja darbu pie projekta *Single CBR Home Market* ieviešanas. Projekta mērķis ir veicināt investīciju piesaisti Baltijas Jūras reģiona inovatīviem uzņēmumiem, sekmēt to izvēršanos starptautiskajos tirgos (it īpaši Baltijas jūras reģionā), veicināt biznesa inkubatoru sadarbību un pārrobežu inkubācijas pakalpojumu saņemšanu. Projekts paredz sākotnēji identificēt galvenos šķēršļus iesaistīto valstu uzņēmējdarbības vidē sekmēt privāto investīciju veikšanu mazos un vidējos uzņēmumos, kā arī paaugstināt jauno uzņēmēju gatavību investīcijām. 2012.gada septembrī LIAA sadarbībā ar bezpeļņas starptautisku biznesa atbalsta organizāciju *Seed Forum Latvija* organizēja uzņēmēju **apmācību semināru** par tēmu „*Kā iegūt finansējumu no privātiem finansu investoriem un kā tiem prezentēt savas biznesa idejas*”. Seminārā kopā tika apmācīti 26 uzņēmēji no Latvijas. Vadoties no semināra darba rezultātiem 8 jauni, inovatīvi, strauji augoši Latvijas uzņēmumi tika atlasīti dalībai Seed Foruma starptautiskajās Investīciju konferencēs, gan Latvijā, gan vēl 22 citās valstīs, kurās uzņēmumiem tika dota iespēja prezentēt savus investīciju projektus starptautiskajai riska kapitāla investoru sabiedrībai – rika kapitāla investīciju fondiem, privātiem finansu investoriem un biznesa eņģeļiem.

Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (EEN) Latvijā ietvaros LIAA sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru turpināja nodrošināt konsultācijas uzņēmējiem par tehnoloģiju pārnesi un inovācijas attīstību, ārējās tirdzniecības jautājumiem un uzņēmējdarbību ES vienotajā tirgū, kā arī par iesaistīšanos ES 7.Ietvara programmā zinātnes un tehnoloģiju attīstībai. 2012.gadā tika noslēgti 6 biznesa sadarbības un viens pētniecības sadarbības līgums. Noorganizēti informatīvie semināri par inovācijām, ārējiem tirgiem un Eiropas Savienības jautājumiem un apmācību semināri maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai paaugstinātu to biznesa un inovāciju spējas. Noorganizētas 129 tiešās tikšanās un sniegtas konsultācijas Latvijas uzņēmumiem un privātpersonām, sniegtas 655 atbildes uz MVU un EEN partnerorganizāciju informācijas pieprasījumiem. sagatavoti un izplatīti ārvalstu kompānijām 122 Latvijas uzņēmumu sadarbības piedāvājumi.

Lai attīstītu **dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā** un konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādi, tika noorganizēti starpnozaru sadarbības pasākumi: kontaktbiržas, radošo industriju pārstāvju vizītes ražošanas uzņēmumos; īstenoti radošās domāšanas semināri Latvijas reģionos ar ārvalstu lektoru piesaisti, kā arī uzturēts un pilnveidots dizaina portāls

Gada sākumā LIAA sadarbībā ar Latvijas Institutu īstenoja oriģinālu projektu - Lielformāta fotogrāfiju izstādi *Lietosim Latvijas dizainu*, kur valsts augstākās amatpersonas ar savu piemēru rādīja, cik augstvērtīgs un oriģināls ir Latvijas dizains, aicinot izvēlēties Latvijas precī. Valsts augstākās amatpersonas izvēlējās un piemēroja savam raksturam, dzīvesveidam vai hobijs dažādos Latvijas modes un interjera dizaina priekšmetus. Projekta mērķis bija paust atbalstu un popularizēt Latvijas modes mākslinieku un interjera dizaineru

darbus, parādīt pašiem, cik daudz interesantu lietu top tepat Latvijā. Izstādes fotogrāfijas varēja aplūkot Ministru kabinetā un tirdzniecības centrā *Galerijā Centrs*.

Sadarbībā ar Eiropas Biznesa atbalsta tīklu – EEN radošās darbības nedēļas RADI 2012 ietvaros tika noorganizēts seminārs „**Uz patērētāja izpēti balstīta produktu izstrāde starptautiskajiem tirgiem, izmantojot Delftas Tehniskajā universitātē (Nīderlande) aprobētu metodi**”. Pirmajā etapā šī metode paredz mērķgrupas ikdienas ieradumu izpēti, lai izprastu tās vajadzības. Otrajā etapā tiek veikta produkta vai pakalpojuma dizaina izstrāde kopā ar mērķgrupu un ražotāju vai pakalpojuma sniedzēju. Semināru klātienē apmeklēja 58 dalībnieki, bet LIAA mājas lapā tiešraidē noskatījās 1005 cilvēki.

Ar mērķi informēt Latvijas uzņēmējus māksliniekus, dizainerus, filmu nozares profesionāļus, informācijas tehnoloģiju speciālistus un valsts un izglītības institūciju pārstāvjus par esošo situāciju Latvijā, Eiropā un pasaulē par dažāda veida interaktīvā satura un spēļu veidošanu, iespējām un attīstības virzieniem, LIAA sadarbībā ar Nacionālo Kino centru un Informācijas tehnoloģiju klasteri noorganizēja **konferenci *Latvijas radošo industriju iespējas interaktīvo spēļu biznesā***, kurā piedalījās vairāk nekā **90 dalībnieku**.

Pilnveidojot un aktualizējot informāciju dizaina portālā www.designlatvia.lv, ik mēnesi portālam tika piesaistīti 20 jauni dizaineri, kas izvietoja tajā savus profilus. Portāla apmeklētība ir palielinājusies īstenojot regulāru informācijas papildināšanu, komunikācijas veicināšanu starp portāla apmeklētājiem – dizaineriem un uzņēmējiem, veicot intervijas ar Latvijas uzņēmējiem, veidojot sadaļu *Dizains Biznesā* kā arī sniedzot aktuālo nozares informāciju, sadaļās *Izstādes* un *Izglītība*.

Lai veicinātu mikro, mazo un vidējo komersantu veidošanos un attīstību, LIAA pārskata periodā 2.3.2.1.aktivitātes „Biznesa inkubatori” ietvaros turpināja iepriekšējos pārskata periodos uzsāktā projekta ***Biznesa inkubatoru attīstība Latvijā*** īstenošanu, kura mērķis ir veicināt jaunu, dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu veidošanos un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot tos ar komercdarbībai nepieciešamo vidi un konsultatīvajiem pakalpojumiem. Biznesa inkubatora galvenais uzdevums ir radīt sekmīgus jaunus uzņēmumus, kas, atstājot biznesa inkubatoru, būtu finansiāli un ekonomiski patstāvīgi. Projekta ietvaros tiek atbalstīta 10 biznesa inkubatoru operatoru darbība (23 Latvijas pilsētās), kuros inkubācijas pakalpojumus saņēmuši 535 mazie un vidējie komersanti, nodrošinot 1251 darba vietu.

2012.gada augustā Investīciju projektu departamentā tika izveidota jauna struktūrvienība - Biznesa inkubatora programmas vienība – kas atbildīga par Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014.gadam programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” ieviešanu un uzraudzību.

Tika uzsākta līdzdarbība Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada programmā „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” (turpmāk – programma), piedaloties sanāsmēs un apspriedēs ar finansējuma devējiem un programmas ieviešanā iesaistītajām institūcijām, lai sagatavotos programmas ieviešanai.

LIAA pārskata periodā administrēja vairākas ES struktūrfondu programmas, kuru mērķis ir veicināt uzņēmējdarbību ar augstāku pievienoto vērtību, sniedzot atbalstu jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei un ieviešanai ražošanā, kā arī sekmēt sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2012.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.2. Valsts atbalsta politikas ieviešana

Budžeta apakšprogrammas: 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana (27.01.00), 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālās fonda (ESF) projekti (2007-2013)”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”, 70.05.00 Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013).

LIAA 2012.gadā turpināja īstenot iepriekšējos gados uzsākto ES ERAF, ESF struktūrfondu un KF fondu programmas līdzfinansēto aktivitāšu ieviešanu, kā arī uzsāka jaunu aktivitāšu un jaunu kārtu, jau īstenošanā esošajām aktivitātēm, ieviešanu. Sniedza informāciju par esošajām un plānotajām aktivitātēm, nodrošināja projektu iesniegumu pieņemšanu, izvērtēšanu, līgumu slēgšanu, maksājumu veikšanu un projektu uzraudzību.

2012.gadā tika izvērtēti **1097 projekta iesniegumi**, noslēgti **908 līgumi ar finansējuma saņēmējiem**, veiktas **824 pārbaudes** projektu īstenošanas vietās, veiktas **894 starpposma/noslēguma maksājumu un uzraudzības pārbaudes**, kā arī veikta **871 iepirkumu pirmspārbaude**.

2012.gadā :

1. turpinājās 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes ***Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām*** atlases otrās kārtas ietvaros iesniegto 17 projektu īstenošana, kā arī 1.3.1.1.1.apakšaktivitātē ***Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām*** projektu iesniegumu atlases trešajā un turpmākajās kārtās. 2012.gada sākumā tika iesniegts un izvērtēts projekta iesniegums, kā rezultātā tika noslēgts līgums par projekta "Informācijas Tehnoloģiju apmācības mazajiem un mikro uzņēmumiem konkurētspējas un produktivitātes veicināšanai" īstenošanu. Projekta iesniedzējs un īstenoātājs ir biedrība Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA). Aktivitātes ietvaros LIKTA ir noslēgusi 31 līgumu par apmācību īstenošanu, kas paaugstinās IKT tehnoloģiju pielietojumu un veicinās IKT rīku izmantošanu Latvijas mazajos un mikro uzņēmumos, kas savukārt palīdzēs uzņēmumiem nodrošināt gan finanšu un cilvēku resursu ekonomiju, gan vieglāku un efektīvāku darbu ar klientiem un piegādātājiem.
2. 1.3.1.1.4.apakšaktivitātē ***Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām*** nenotika jaunas projektu atlases kārtas. Apakšaktivitātē uz 31.12.2012. ir pabeigti 84 projekti. Projektu īstenošana ir noslēgusies.
3. 1.3.1.2. aktivitātes ***Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai*** īstenošanai tika noslēgts līgums ar Latvijas Hipotēku un zemes banku, lai atbalstītu saimnieciskās darbības uzsācējus, sniedzot apmācības, konsultācijas un finansiālu atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai. Aktivitātes ietvaros Latvijas Hipotēku un zemes banka periodā līdz 2012.gada 31.decembrim ar komersantiem ir noslēgusi 826 aizdevumu līgumus par kopējo finansējumu 9526696 LVL apmērā (t.sk. 3803057 LVL ES fondu finansējuma), kā arī piešķīrusi grantus saimnieciskās darbības nodrošināšanai un grantus aizdevuma dzēšanai par kopējo ES fondu finansējumu 2762466 LVL apmērā.
4. 1.3.1.9. aktivitātes ***Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste*** ieviešana ir noslēgusies.
5. 2.1.2.1.1. apakšaktivitāte ***Kompetences centri*** (turpmāk – KC) - Projektus īsteno 6 Kompetences centri (KC): Farmācijas un ķīmijas KC; Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju KC; Meža nozares KC; Latvijas elektrisko un optisko iekārtu ražošanas nozares KC; Vides, bioenerģētikas un biotehnoloģijas KC un Transporta mašīnbūves KC. 2011.gada nogalē LR Finanšu ministrija kā ES struktūrfondu un KF revīzijas

- iestāde veica apakšaktivitātes *Kompetences centri* auditu, kura ietvaros tika konstatēti šādi ar aktivitātes ieviešanu saistīti riski: kompetences centru ilgtspējas nenodrošināšana, projektu mērķu nesasniedzšana, nesaskaņots komercdarbības atbalsts un dubultā finansējuma risks. Iepriekš minēto risku novēršanai/mazināšanai Finanšu ministrija ierosināja apturēt aktivitātes darbību, par ko LIAA attiecīgi informēja Kompetences centrus un apturēja līgumu par projektu īstenošanu izpildi. Sadarbībā ar LR Finanšu ministriju un LR Ekonomikas ministriju tika meklēti risinājumi risku novēršanai un tādas apakšaktivitātes ieviešanas modeļa izstrādāšanai, lai nodrošinātu kompetences centru ilgtspēju. *Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 13.aprīļa noteikumos Nr.361 „Noteikumi par darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.1.2.1.1.apakšaktivitāti „Kompetences centri”” tika apstiprināti 2012.gada oktobrī.* Pārskata gada beigās tika atjaunota 2.1.2.1.1.apakšaktivitātes *Kompetences centri* projektu īstenošana.
6. 2.1.2.1.2. aktivitātē ***Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti*** (TPK) nenotika jaunas projektu pieņemšanas kārtas. Turpinājās iepriekšējos pārskata periodos uzsākto 8 projektu īstenošana un to uzraudzība. Lai veicinātu ieviešanas uzraudzības rādītāju izpildi un, lai tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti veicinātu zinātniskā un privātā sektora sadarbību, tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti tika iesaistīti 2.3.1.2.aktivitātes *Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai* ietvaros rīkotajos semināros, lai veicinātu sadarbības veidošanos ar ieinteresētajām personām, gan arī veicinātu sabiedrības interesi par komercializācijas procesu augstskolās un komersantos, un tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu lomu šajos procesos. Izvērtējot rādītāju izpildi 2012.gadā, secināms, ka ir pārsniegti sākotnēji noteiktie rezultatīvie rādītāji, jo, ņemot vērā, ka sasniedzamie rādītāji ir definēti izmantojot Tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu sniegto informāciju 2012.gadā, atsevišķi TPK sākotnēji ir pieticīgi noteikuši sasniedzamās vērtības.
 7. 2.1.2.2.1.apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde*** nenotika jaunas projektu pieņemšanas kārtas, bet turpinājās iepriekšējos pārskata periodos uzsākto projektu īstenošana. Pārskata periodā tiek īstenoti 4 projekti un 77 projekti ir pabeigti.
 8. 2.1.2.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde*** 2.1.2.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā*** pirmā kārtā ir noslēgusies, bet 2012.gada pirmajā ceturksnī pabeidza 2.1.2.2.2.apakšaktivitātes "Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā" projektu iesniegumu atlases otrās un turpmāko kārtu projektu iesniegumu pieņemšanu. Pārskata periodā tiek īstenoti 29 projekti un 65 projekti ir pabeigti.
 9. 2.1.2.2.3. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai*** nenotika jaunas projektu pieņemšanas kārtas, bet turpinājās iepriekšējos pārskata periodos uzsākto 7 projektu īstenošana.
 10. 2.1.2.2.4. apakšaktivitātē ***Mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma*** 2012.gada decembrī tika uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana. Tā kā projektu iesniegumu iesniegšana un savstarpējā salīdzināšana notiek viena kalendāra mēneša ietvaros, iesniegto projektu skaitu varēs norādīt tikai 2013.gada pārskatā.
 11. 2.1.2.4. aktivitātē ***Augstas pievienotās vērtības investīcijas*** notika pirmajā kārtā noslēgto līgumu īstenošana. Projektu iesniedzēju aktivitāte bija augsta – 2009.gadā tika iesniegti 66 projektu iesniegumi un līdz 2010.gada 31.decembrim tika noslēgti 31 līgums, 35 projekta iesniegumi tika noraidīti. Līdz 2012.gada beigām projekti ir pabeigti. 2011. gada 12. decembrī tika uzsākta otrā projektu iesniegumu atlases kārtā, un projektu iesniegumu pieņemšana turpinājās līdz 2012.gada 2.aprīlim. Otrajā

- atlases kārtā tika saņemts un izvērtēts 51 projekta iesniegums un noslēgti 17 līgumi. Līdz 2012.gada beigām ir pabeigts viens projekts, turpinās pārējo projektu īstenošana.
12. 2.3.1.1.1.apakšaktivitātes **Ārējo tirgu apgūšana – Ārējais mārketingis** (6. un turpmākās kārtas) turpinājās projektu iesniegumu pieņemšana, vērtēšana un īstenošana. Līdz 2012.gada 31.decembrim ir notikušas 12 projektu atlases kārtas. Projektu iesniegumu atlases kārtā ir kalendāra mēnesis un projekta iesniegumus, kas tika iesniegti atlases kārtā vērtēja un savstarpēji salīdzināja attiecīgās kārtas ietvaros. Apakšaktivitātes ietvaros 2012.gadā tika noslēgti 564 līgumi, kas ir par 41% (bija 332) vairāk kā iepriekšējā gadā.
- Līdz pārskata perioda beigām aktivitātes ietvaros kopumā ir iesniegti 1762 projektu iesniegumi, no kuriem pabeigti 984 projekti un 141 projektu īstenošana turpinās.
13. 2.3.1.1.2.apakšaktivitātes **Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana** projekta "Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas" ietvaros turpinājās 2010.gadā noslēgtā līguma īstenošana. Aktivitātes ietvaros LIAA īstenoja nacionālo stendu organizēšanu starptautiskajās izstādēs ārvalstīs, uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes pasākumus: Latvijas ārvalstu ekonomisko pārstāvniecību darbības nodrošināšanu un ārvalstu investīciju piesaistes pasākumus (dalību starptautiskās investīciju piesaistes izstādēs un mārketinga kampaņu organizēšanu). Aktivitātes ietvaros 2012.gadā LIAA noorganizēja 16 Nacionālos stendus starptautiskajās izstādēs, kur piedalījās 111 komersanti, 33 tirdzniecības misijas, kurās piedalījās vairāk nekā 300 uzņēmumi. (Detalizētāku informāciju par rezultativajiem rādītājiem skatīt sadaļā 2.2.3.).
14. LIAA turpināja 2009.gadā uzsāktās 2.3.1.2.activitātes **Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai** apstiprinātā projekta īstenošanu. (Rezultatīvos rādītājus skatīt sadaļā Nr.2.2.1).
15. 2.3.2.1.activitātes **Biznesa inkubatori** ietvaros turpinājās 2009.gadā uzsāktā projekta īstenošana. (Rezultatīvos rādītājus skatīt sadaļā 2.2.1.).
16. 2.3.2.2.activitātē **Atbalsts ieguldījumiem mikro, maziem un vidējiem komersantiem īpaši atbalstāmajās teritorijās** līdz 2011. gada 31.decembrim ir notikušas 9 atlases kārtas. Kopā aktivitātes ietvaros tika iesniegti 678 projektu iesniegumi. Līdz pārskata perioda beigām tiek īstenoti 6 projekti, kopā 102 projekti ir pabeigti, 381 projektu iesniegums tika noraidīts. Galvenokārt, noraidīšanas iemesls ir, projektu iesniegumu neatbilstība projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem un finansējuma trūkuma dēļ. Aktivitātē kopumā ir pārtraukti 189 līgumi.
17. 2.3.2.3.activitātē **Klasteru programma** pirmajā ceturksnī notika projektu iesniegumu atlase, kā ietvaros tika izvērtēti 18 iesniegtie projektu iesniegumi un noslēgti 11 līgumi. Notiek projektu īstenošana.
18. 3.4.2.1.1.apakšaktivitātes **Valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai** ietvaros no 2008.gada ir notikušas divas projektu iesniegumu atlases kārtas. Pirmās kārtas ietvaros tika apstiprināti 7 projektu iesniegumi, otrās kārtas ietvaros - 14 projektu iesniegumi. Pārskata periodā tika īstenoti 13 projekti, 8 projekti ir pabeigti.
19. 3.4.2.1.2.apakšaktivitātes **Nacionālas nozīmes velotūrisma produkta attīstība** ietvaros turpinājās 2008.gadā iesniegto un apstiprināto 7 projektu īstenošana, kā rezultātā ir izbūvēta daļa no veloceliņiem. Līdz pārskata perioda beigām tiek īstenoti 5 projekti, pabeigti divi projekti.
20. 3.4.4.1. aktivitātes **Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi** ietvaros notika projektu atlases 9. un 10.kārta. Projektu iesniegumu vērtēšana un savstarpējā salīdzināšana notika kalendārā mēneša ietvaros. 2012.gadā tika izvērtēti 441 projektu iesniegums un noslēgti 279 līgumi. Lielākā daļa projektu tika noraidīti nekvalitatīvas projekta dokumentācijas dēļ. Lai pievērstu projektu īstenošanu

uzmanību šiem jautājumiem, LIAA rīkotajos semināros pārskata periodā īpaša uzmanība tika pievērsta atbilstošu dokumentācijas noformēšanas un projekta kvalitatīvas īstenošanas tēmām.

21. 3.4.4.2.aktivitātes ***Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības pasākumi*** divu kārtu ietvaros tika iesniegti 78 projektu iesniegumi, no kuriem pārskata perioda beigās tiek īstenoti 22 projekti, pabeigti 34 projekti.
22. 3.5.2.1.1.apakšaktivitātē ***Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai*** ir organizētas četras projektu iesniegumu atlases kārtas. Ceturtās kārtas ietvaros tika iesniegti un izvērtēti 86 projekta iesniegumi, kā rezultātā tika noslēgti 28 līgumi. Līdz pārskata perioda beigām pabeigti 19 projekti.
23. 3.5.2.1.2.apakšaktivitātē ***Pasākumi uzņēmumu siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai*** tika pieņemti un izvērtēti 2 projektu iesniegumi. Diemžēl netika noslēgts neviens līgums par atbalsta saņemšanu, jo abi iesniegtie projekta pieteikumi tika noraidīti. Līdz ar to aktivitāte ir noslēgusies bez rezultātiem.
24. 3.5.2.2.aktivitātē ***Atjaunojamo energoresursu izmantojošu koģenerācijas elektrostaciju attīstība*** tika turpināta projektu iesniegumu atlases pirmajā kārtā, kas norisinājās 2009.gadā, apstiprināto projektu īstenošana. Pārskata periodā turpinājās 6 projektu īstenošana, pabeigti 4 projekti.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2012.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2.tabulā.

Apakšprogramma ***Tehniskā palīdzība ERAF, ESF un KF fondu apgūšanai*** (2007–2013) tika īstenota LIAA tehniskās palīdzības projekta *Atbalsts Eiropas Savienības fondu sadarbības iestādes darbības programmu vadības funkciju nodrošināšanai* ietvaros.

Projekta ietvaros tika sagatavoti un izdoti bukleti, brošūras un faktu lapas par ES fondu aktualitātēm gan papīra, gan elektroniskā veidā, publicēta informācija mēdijos par projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, termiņu pagarinājumiem, grozījumiem vai pārtraukšanu LIAA administrētajās ES fondu aktivitātēs un par aicinājumiem piedalīties plānotajos informatīvajos semināros. Plašsaziņas līdzekļos publicēti informatīvi un izglītojoši raksti, kā arī organizēti informatīvi semināri dažādās Latvijas pilsētās. Veikta aptauja *„Klientu vērtējums par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības fondu administrēšanā”*.

Detalizētu informāciju skatīt 5.sadaļā.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2012.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2.tabulā.

2.2.3. Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana

Budžeta programmas/apakšprogrammas: 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbības pārrobežu sadarbības projekti”.

Programmu ietvaros finansēto aktivitāšu mērķis bija sekmēt uzņēmējdarbības attīstību, veicinot ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu un palielinot Latvijas uzņēmēju konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

Eksporta veicināšanas pasākumi ārvalstīs un Latvijā

Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments turpināja darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.1.1. aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana”

2.3.1.1.2.apakšaktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana” projekta *Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* īstenošanu.

2012.gada sākumā tika atvērta Latvijas Ārējā ekonomiska pārstāvniecība Ķīnā, bet gada nogalē, septembrī veiksmīgi noslēdzās konkurss uz jaunās pārstāvniecības Baltkrievijā vadītāja amatu, līdz ar to oktobrī savu darbu uzsāka Latvijas Ārējā ekonomiskā pārstāvniecība Baltkrievijā.

Eksporta veicināšanas pakalpojumi uzņēmumiem tika sniegti cieši sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā ar **14 Latvijas Ārējām ekonomiskajām pārstāvniecībām** ārvalstīs - Apvienotajā Karalistē, Baltkrievijā, Dānijā, Francijā, Japānā, Krievijā, Ķīnā, Lietuvā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Ukrainā, Vācijā un Zviedrijā.

Kopumā 2012.gadā ar Latvijas uzņēmumiem ir noslēgti **277 ilgtermiņa līgumi** par atbalsta saņemšanu un sniegti eksporta atbalsta pakalpojumi uz **898 atbalsta pieprasījumiem..**

Nodrošinot eksporta atbalsta pakalpojuma ieviešanu, 2012.gadā LIAA noorganizēja 111 uzņēmumu dalību **16 nacionālos stendos starptautiskajās izstādēs ārvalstīs**: Parīzē apakšveļas izstādē „*Salon international de la Lingerie*”, Stokholmā dizaina izstādē „*Stockholm Furniture fair*”, Hannoverē informācijas tehnoloģiju izstādē „*CeBIT-2012*”, Londonā kokapstrādes izstādē „*Ecobuild*”, Stokholmā būvniecības izstādē „*Nordbygg*”, Londonā biokosmētikas un ekoprojektu izstādē „*Natural & Organic Products Europe*”, Hannoverē mašīnbūves un inženiernozaru izstādē „*Hannover Messe 2012*”, Tokijā dizaina izstādē „*Interiorlifestyle*”, Maskavā iepakojuma izstādē „*Rosupak*”, Parīzē apakšveļas izstādē „*Mode City 2012*”, Parīzē dizaina un interjera preču izstādē „*Maison et Objet*”, Maskavā pārtikas izstādē; „*World Food Moscow 2012*”, Helsinkos kokapstrādes izstādē „*FinnBuild*” 2012, Frankfurtē poligrāfijas izstādē „*Frankfurt Book Fair*”, Madridē farmācijas izstādē „*CPhI Worldwide*”, Jončēpingā inženiernozaru izstādē „*Elmia Subcontractor-2012*”,

Kā viena spilgtākām izstādēm jāatzīmē Latvijas uzņēmumu dalība interjera un dizaina izstādē „*Maison et Objet*”, kas ir viena no vadošajām un nozīmīgākajām interjera dizaina priekšmetu (dzīves stila) izstādēm Eiropā, kur tiek prezentētas jaunākās interjera dizaina tendences un kur vienkopus tiek ražotāji, dizaineri un tirgotāji. Izstādē ik gadu redzams viss jaunais, kas parādījies pasaules tirgū plaša patēriņa, tekstila, mēbeļu un interjera dizaina jomā. Latvijas stenda dizains un tajā prezentēto produktu klāsts guva izstādes organizatoru un apmeklētāju ievērību. Tika saņemts uzaicinājums no izstādes „*Ambiente 2013*” organizatoriem piedalīties ar šo stendu izstādē Frankfurtē, kur stendam tiktu atvēlēta ļoti laba ekspozīcijas vieta.

Kā interesantākā un ar tūlītējiem redzamiem rezultātiem jāatzīmē izstāde Japānā „*Interiorlifestyle*”. Izstādes laikā tika pārdota visa stendā izvietotā produktu kolekcija. Stendu dienā apmeklēja 150-200 apmeklētāju, tika nodibināti jauni sadarbības kontakti. Rezultātā vairāki universālveikali piedāvāja Latvijas uzņēmējiem rīkot tajos Latvijas preču stendus.

Savukārt Latvijas nacionālo stendu „*Hannover Messe 2012*” apmeklēja LR ekonomikas ministrs D.Pavļuts un Vācijas ekonomikas ministrs F.Reslers. Izstādes laikā Latvijas stendu dalībnieki noslēdza vairākus sadarbības līgumus.

Inženiernozaru izstādē „*Elmia Subcontractor 2012*” Latvijai bija nacionālās partnervalsts statuss. Izstādi apmeklēja LR Ekonomikas ministrs D.Pavļuts un LIAA direktors A.Ozols, tādējādi Latvijas stendiem un uzņēmumiem tika pievērsta īpaša uzmanība. Papildus organizējām stendu „*Latvia Lounge*”, kurā tika eksponēti materiāli par Latvijas inovatīvajiem uzņēmumiem, Latvijas nacionālā stenda dalībniekiem un tūrisma iespējām Latvijā. Paralēli izstādei jau astoto gadu Latvijas uzņēmumi piedalījās starptautiskajā inženiernozaru kontaktbiržā „*Subcontractor Connect*”. Latviju pārstāvēja 25 inženiernozaru uzņēmumi, kuri piedalījās gan Latvijas nacionālajā stendā, uzņēmumu individuālajos stendos, gan „*Subcontracting Connect*” kontaktbiržā un „*Latvia Lounge*” pasākumos. Pastāvīgā

Latvijas uzņēmēju interese par šo izstādi jau 10 gadu garumā apliecina, ka Zviedrija un pārējās Skandināvijas valstis joprojām ir nozīmīgs Latvijas eksporta preču tirgus, kā arī investīciju piesaistes reģions.

Jāatzīmē, ka 2012.gadā standu organizēšana izstādēs noritēja daudz raitāk kā iepriekšējā gadā, pamatojoties uz izveidoto sistēmu, kā uzņēmumi piesakās un tiek atlasīti dalībai standā, kā tiek slēgti dalības līgumi un organizēti nepieciešamie iepirkumi.

LIAA kritiski izvērtējusi nacionālo standu lietderību un aktualitāti un atsevišķās izstādēs 2013.gadā standus atkārtoti neorganizēs.

Papildus nacionālajiem stendiem LIAA sniedza organizatorisku **atbalstu uzņēmumu dalībai ārvalstīs organizētajās izstādēs ar individuāliem stendiem vai kopstendiem**, organizējot tiešās mārketinga kampaņas pirms izstādes, sniedzot organizatorisko atbalstu stenda rezervācijai, veicot tiešā mārketinga kampaņas – uzrunājot potenciālos klientus, izstādes laikā sniedzot konsultācijas par tirgus specifiku un darījuma pārrunām ar klientiem, kā arī praktiski kopā ar uzņēmumiem strādājot standā ar klientiem. Atbalsts tika sniegts vairāk kā **50 uzņēmumiem 28 izstādēs**. Kā būtiskāko - jāatzīmē Somijā lielāko industriālo piegāžu un kooperācijas izstādi „*Alihankinta - 2012*”, kurā piedalījās 5 Latvijas inženierozaru uzņēmumi. Kopstendu, izmantojot ES struktūrfondu līdzfinansējumu, sadarbībā ar LIAA projektu vadītāju organizēja Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācija. Izstādes laikā notiekošajā kontaktbiržā „*Subcontracting B2B Matchmaking 2012*” piedalījās gandrīz 90 kompānijas no 15 valstīm, arī 5 uzņēmumu pārstāvji no Latvijas. LIAA nodrošināja Latvijas stenda un kontaktbiržas dalībnieku mārketingu. Kopumā trīs dienu laikā Latvijas uzņēmumiem notika ~ 250 individuālās tikšanās. Arvien vairāk izskan runas par somu vēlmi diversificēt un internacionalizēt savu biznesu, saprotams, vairāk raugoties arī Latvijas virzienā. Vairākas somu delegācijas gada nogalē apmeklēja starptautisko izstādi Rīgā „*Tech Industry 2012*” un LIAA organizēto kontaktbiržu.

2012.gadā ir noorganizētas **33** dažādu nozaru un apjoma **tirdzniecības misijas**, kurās piedalījās vairāk kā **300 uzņēmēji**. Misiju ietvaros tika organizēti informatīvi semināri par attiecīgās nozares iespējām un tirdzniecības prasībām ārvalstī, divpusējās tikšanās, tirdzniecības centru apmeklējumi u.t.t. Jāatzīmē koka māju ražotāju tirdzniecības misija uz Franciju (Parīzi un Anžē), kurā devās 4 vadošie uzņēmumi, lai piedalītos LIAA pārstāvniecības Francijā rīkotajā seminārā LR vēstniecībā Francijā par koka māju specifiku Francijā un individuālajās tikšanās ar potenciālajiem sadarbības partneriem: arhitektiem, attīstītājiem, izplatītājiem, aģentiem un celtniecības kompānijām, kā arī lai apmeklētu koka konstrukciju izstādi „*Salon Maison Bois*” un iepazītos ar galvenajām koka māju tirgus tendencēm/īpatnībām, tirgus pieprasījumu un konkurentiem. LIAA pārstāvniecība Francijā sniedza atbalstu potenciālo sadarbības partneru atlasē un uzrunāšanā, sadarbības piedāvājumu izsūtīšanā potenciālajiem sadarbības partneriem, tirdzniecības misiju kampaņas rezultātu apsekošanā. Uz tikšanās ar Latvijas uzņēmumiem bija pieteikušies 25 Francijas uzņēmēji. Katrs Latvijas uzņēmums nodibināja apmēram 25 kontaktus, no kuriem 10 ietvēra vienošanos par tālāku sadarbību. Pārskata gadā turpinājās uzņēmēju savstarpējās pārrunas, bet 3 Francijas uzņēmumi gada nogalē jau apmeklēja Latviju.

Lai veicinātu uzņēmumu ieiešanu jaunos un perspektīvos tirgos, 2012.gadā tika realizēts jauns **projekts Austrumu ekspresis**, kura ietvaros tika noorganizētas uzņēmumu tirdzniecības misijas uz Ķīnu, Dienvidkoreju un Dienvidāfriku. Kopumā projekta norise tiek vērtēta kā sekmīga, kura laikā tika gūta vērtīga pieredze gan par biznesa iespējām šajās valstīs, gan arī iegūti reāli kontakti sadarbības īstenošanai.

Pārskata periodā LIAA uzsāka sekmīgu **sadarbību ar LR Zemkopības ministriju**, proti, 2012.gadā tika noorganizētas uzņēmumu biznesa delegācijas trīs LR Zemkopības ministres vizītēm: uz Azerbaidžānu, Gruziju un Ungāriju. Latvijas pārtikas ražotāji un pārstrādātāji piedalījās ministres programmās, tikās ar ārvalstu institūciju pārstāvjiem un uzņēmējiem, mazumtirdzniecības tīkliem un importētājiem, lai runātu par produktu eksporta iespējām un sadarbības projektiem.

Atzinīgi tika novērtēta **LIAA organizētā** Latvijas uzņēmēju dalība valsts augstāko amatpersonu vizītēs ārvalstīs, kopumā 2012.gadā uzņēmēji piedalījās 11 vizītēs kopā ar Latvijas amatpersonām. Viena no apjomīgākām un nozīmīgākām Latvijas uzņēmumu vizītēm ārvalstīs noritēja Ministru prezidenta vizītes Azerbaidžānā ietvaros 2012.gada novembrī. Biznesa delegācijā piedalījās 86 Latvijas vadošie uzņēmēji, pārstāvot izglītības, finanšu, IT, kokapstrādes, transporta un loģistikas, būvniecības un nekustamā īpašuma, metālapstrādes, pārtikas ražošanas, medicīnas pakalpojumu, tūrisma un citas jomas. Uzņēmēju delegācijai darba programmā tika īstenots biznesa forums un kontaktbirža, kā arī individuālās un grupas tikšanās. Sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Azerbaidžānā tika nodrošinātas tikšanās ar Azerbaidžānas uzņēmumiem un valsts organizācijām. Atsevišķi izglītības sektoram tika organizēta tikšanās ar Azerbaidžānas augstskolu pārstāvjiem.

Premjerministra vizītes ietvaros notika Latvijas dienas Azerbaidžānā „Latviyani Duyun”. Projekta ietvaros LIAA noorganizēja Latvijas produktu nedēļa 10 veikalos „Bizim Market”. Veikalos tika prezentētas un novadītas Latvijas uzņēmumu produkcijas degustācijas. Latvijas dienu atklāšanas pasākumā pavāri un bārmeņi no Latvijas demonstrēja Latvijas produktu pagatavošanas iespējas un Latvijas moderno virtuvi.

Strādājot ar Latvijas uzņēmumu biznesa pieprasījumiem, tika noorganizētas uzņēmumu individuālās biznesa vizītes pie biznesa partneriem ārvalstīs. Kopumā 2012.gadā LIAA noorganizēja **61 individuālo biznesa vizīti**, visbiežāk uz Lietuvu, Ukrainu un Franciju. Interesants formāts bija SIA „Zabbix” individuālajai vizītei Francijā, kur sadarbībā ar LIAA, tika organizēta uzņēmuma programmatūras izstrādes konference LR Vēstniecības telpās. Tika prezentēta SIA „Zabbix” monitoringa sistēma esošajiem un jaunajiem sadarbības partneriem - banku, apdrošināšanas firmu, telekomunikāciju, transporta un veselības aprūpes uzņēmumu pārstāvjiem. Pasākums bija ļoti apmeklēts, piedalījās ~ 40 uzņēmumu pārstāvji no Francijas un Beļģijas, kuriem bija iespēja saņemt detalizētu pārskatu par SIA „Zabbix” piedāvāto IT risinājumu.

Pārskata periodā aģentūra noorganizēja arī **60 ārvalstu kompāniju individuālās vizītes** pie potenciālajiem sadarbības partneriem Latvijā, lai tie atrastu piegādātājus, izvietotu pasūtījumus vai iegādātos produkciju. Vizīšu ģeogrāfija ir plaša, lielākais vizīšu skaits bija no Francijas, Norvēģijas un Dānijas. Būtiski pieaudzis pieprasījumu apjoms no Japānas, kas ir rezultāts LIAA pārstāvniecības Japānā aktivitātēm, piemēram, Latvijas Dienām Japānā. Minēto pasākumu ietvaros tika prezentēta Latvijas uzņēmumu produkcija, organizētas dažādas kultūras un tūrisma veicināšanas aktivitātes.

2012.gadā tika noorganizētas **biznesa programmas – forumi, semināri, kontaktbiržas 16** dažāda līmeņa un skaita **ienākošajām biznesa delegācijām** no Ukrainas, Turcijas, Gruzijas, Igaunijas, Uzbekistānas, Turkmenistānas, Polijas, Norvēģijas, Dienvidkorejas, Ķīnas, Japānas un ASV.

Kā būtiskākās vizītes jāatzīmē 2012.gada pavasarī LIAA rīkotos trīs lielus un nozīmīgus starptautiskus biznesa forumus. Divi forumi notika vienlaikus ar Valsts prezidentu – Gruzijas un Igaunijas – oficiālajām vizītēm uz Latviju, trešais forums tika rīkots sadarbībā ar Turcijas biznesu asociāciju „MÜSIAD”. Prezentācijās Latvijas – Turcijas biznesa forumā tika uzsvērtā veiksmīgā sadarbība starp Latviju un Turciju, priekšrocības ekonomiskajā sadarbībā, īpaši transporta sektorā.

Nedēļu vēlāk Latviju apmeklēja Gruzijas prezidents M.Saakašvili un biznesa delegācija. Forumu atklāja Latvijas un Gruzijas prezidenti, akcentējot mūsu valstu seno draudzību un ārvalstu investīciju nozīmi ekonomikā. Forumā tika pieminēti veiksmīgi realizētie projekti un nākotnes iespējas. Lai vairāk iezīmētu sadarbības virzienus, tika sniegta prezentācija par Latvijas IT nozari, savukārt pārstāvis no Poti Brīvās Industriālās zonas stāstīja par sadarbības iespējām Gruzijas transporta sektorā. Turcijas un Gruzijas forumi noslēdzās ar kontaktbiržu, kur uzņēmējiem bija iespēja dibināt kontaktus un pārrunāt sadarbības projektus.

Savukārt jūnijā LIAA organizēja biznesa forumu Igaunijas prezidenta T.H.Ilvesa oficiālās vizītes Latvijā ietvaros. Kā forumā norādīja abu valstu prezidenti, mūsu valstīm ir daudz kopīga - Igaunija ir Latvijas otrais lielākais eksporta partneris un piektais lielākais importa partneris, un gan Latvija, gan arī Igaunija piedzīvoja ievērojamu ekonomisko izaugsmi 2011.gadā. Prezidents T.H.Ilvess savā runā uzsvēra, ka starp mūsu valstīm ir ļoti maz atšķirību un ka būtībā veidojam vienu kopīgu tirgu.

Atbilstoši Latvijas uzņēmumu interesēm un izvēlētajiem mērķa tirgiem LIAA no tās rīcībā esošajām ārvalstu kompāniju datu bāzēm atlasīja potenciālos sadarbības partnerus, tādejādi sniedzot atbalstu uzņēmējiem biznesa partneru meklēšanā.

Pamatojoties uz ievietotajiem sludinājumiem Eiropas biznesa atbalsta tīkla (EEN) biznesa sadarbības piedāvājumu datu bāzē, 153 Latvijas uzņēmumi izrādīja interesi par ārvalstu sadarbības piedāvājumiem. EEN apkopoja informāciju un sagatavoja atbildes uz 121 ienākošo **ārvalstu uzņēmēju informācijas pieprasījumu** EEN datu bāzē tika ievietoti un izplatīti 122 Latvijas komercsabiedrību **biznesa piedāvājumi**, kur ar minētajiem piedāvājumiem varēja iepazīties dažādu valstu kompānijas, kuras meklē sadarbības iespējas.

2012.gadā LIAA apstrādāja vairāk nekā **850 pieprasījumu/eksporta projektu**, kas ir lielākais pieprasījumu skaits pēdējos gados. Lielākais pieprasījumu skaits saņemts LIAA pārstāvniecībās Vācijā, Francijā un Dānijā.

Informācija un konsultācijas

Vienlaicīgi ar eksporta pakalpojumu sniegšanu, LIAA turpināja sniegt **konsultācijas**. Kopumā 2012.gadā Latvijas uzņēmumiem sniegtas vairāk nekā **2600 konsultāciju** ar eksportu saistītos jautājumos (konsultācijas par ārējiem tirgiem, biznesa partneru meklēšana, eksporta nosacījumi u.c.), tai skaitā vairāk nekā **1000 konsultāciju** ir sniedzis Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā (EEN). Uzņēmumu konsultāciju pieprasījumi ir kļuvuši daudz precīzāki un mērķtiecīgāki. Informācijas sagatavošanai bieži vien ir nepieciešama padziļināta jautājuma vai problēmas izpēte.

Plašs informācijas klāsts par ārējiem tirgiem Latvijas komercsabiedrībām tika nodrošināts LIAA mājaslapas sadaļā *Eksporta tirgi*. Pārskata periodā tika atjaunota un papildināta informācija par **45 ārvalstu tirgiem**, informējot uzņēmumus par uzņēmējdarbību, ekonomiku, politiku, ekonomisko sadarbību ar Latviju, tirgus pētījumiem, jaunumiem un vispārīgu informāciju. Sadaļās *Nozīmīgākās nozaru izstādes ārvalstīs* un *Eksporta tirgi* 2012.gadā tika sagatavota, regulāri papildināta un ievietota informācija par starptautiskajām izstādēm ārzemēs 13 nozaru un 45 valstu skatījumā. Sadaļā *Eksporta pasākumi* tika izvietota informācija par 170 ārējās tirdzniecības vai investīciju veicināšanas aktivitātēm 2012. gadā – eksporta semināriem, tirdzniecības misijām, nacionālajiem stendiem, kontaktbiržām Latvijā un ārzemēs.

2012.gadā Latvijas ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Pasākumu sadaļā ievietota informācija par 285 pasākumiem/ pasākumu sarakstiem (32 Latvijā un 253 ārzemēs). Visvairāk ievietota informācija par pasākumiem Turcijā, Krievijā, Baltkrievijā, Ķīnā, Kazahstānā, Itālijā, Lietuvā, Ukrainā, Vācijā u.c. valstīs. Nozīmīgākās nozares pasākumu kalendārā – enerģētika, vide, kokapstrāde, lauksaimniecība, inženierijas nozares, ķīmiskā rūpniecība, pārtikas rūpniecība, transports un loģistika, enerģētika, u.c.

Latvijas ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv publicēta informācija par 2272 Latvijas uzņēmumiem, no kuriem sagatavota un ievietota informācija par 292 jauniem uzņēmumiem un papildināta un atjaunota informācija par 71 uzņēmumu. Portālā tika ievietoti arī 514 biznesa sadarbības piedāvājumi, no kuriem 446 bija ārvalstu kompāniju piedāvājumi, bet 68 biznesa piedāvājumi no Latvijas. Ārvalstu biznesa sludinājumi visvairāk bijuši no Zviedrijas, Polijas, Ķīnas, Vācijas, Ukrainas, Francijas, Lielbritānijas, kā arī Čehijas, Igaunijas, Spānijas, Turcijas, Beļģijas, Dānijas, Krievijas u.c. Galvenās nozares – kokrūpniecība un mēbeļu ražošana, tekstilrūpniecība un apģērba ražošana, metālapstrāde un

mašīnbūve, celtniecība, elektronika, informācijas komunikāciju tehnoloģijas, poligrāfija, enerģētika, pārtikas rūpniecība, transportlīdzekļu ražošana, kā arī dažādi profesionālie pakalpojumi.

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina uzņēmumiem eksportējot, kā arī, lai sniegtu izsmeltošu informāciju par starptautiskajiem tirgiem, viens no darbības virzieniem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2012.gadā, bija **informatīvo un izglītojošo semināru** organizēšana. Detalizētu informāciju skatīt 5.sadaļā.

Investīciju piesaiste

POLARIS process[®] Investīciju piesaistes aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai pieejamo, finanšu līdzekļu izmantošanai LIAA pārskata periodā turpināja 2010.gadā uzsāktā **POLARIS procesa** īstenošanu, kas paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, kā arī paredz iesaistīt procesā arī privāto sektoru, universitātes un zinātniskās institūcijas.

Lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, 2012.gadā tika nodrošināta **Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes**, kuras sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri, kā arī tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti, sekretariāta funkciju izpilde.

Pildot **Lielo un stratēģisko investīciju projektu padomes sekretariāta funkciju** 2012.gada februāra sēdē tika izskatīti problēmjautājumi, kas saistīti ar investīciju projektu īstenošanu Latvijā.

Ārvalstu investīciju piesaistes metodoloģijas **POLARIS process** ieviešanas procesā no jauna noslēgti **12 līgumi ar privāto investīciju projektu turētājiem par investīciju piesaisti, atbalsts priekšizpētei** 2012.gadā sniegts kopumā **15 investīciju projektiem**. Kopumā 11 reizes ir atjaunots un izsūtīts LR Ārlietu ministrijai un LIAA pārstāvniecībām investīciju projektu saraksts un apraksti investoru meklēšanai.

Parakstīti **sadarbības līgumi ar 3 izpētes institūtiem un augstskolām** (LU Fizikālās enerģētikas institūts, Transporta un sakaru institūts un Latvijas Universitāte).

Kopumā ir noslēgti **līgumi ar 12 izpētes institūcijām** (RTU Materiālzinātnes un Lietišķās ķīmijas fakultātes Vispārējās ķīmijas tehnoloģijas institūts, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Latvijas Universitātes Fizikas institūts, Ventspils Augstskola, Elektronikas un datorzinātņu institūts, Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts, Daugavpils Universitāte, Vidzemes Augstskola, APP Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Fizikālās enerģētikas institūts, Transporta un sakaru institūts un Latvijas Universitāte), sagatavots **POLARIS procesa** sadarbības līgums ar Rīgas Tehnisko universitāti.

Darbā ar zinātniskajām institūcijām, universitātēm, institūtiem un tehnoloģiju pārneses kontaktpunktiem tika apkopoti zinātniskie projekti. Piesaistot nozares ekspertus, desmit no tiem tika veikta tirgus izpēte. Deviņas idejas tika prezentētas kontaktbiržā zinātniekiem, izgudrotājiem, potenciālajiem investoriem un biznesa projektu attīstītājiem. Zinātnisko institūciju sasniegumi publicēti inovāciju portālā, sadaļā *Zinātnisko institūciju sasniegumi 2012. gadā*.

Viens no valsts sektora svarīgākajiem spēlētājiem investīciju piesaistes procesā ir pašvaldības. Sadarbībā ar pašvaldībām noorganizēta tikšanās ar Rēzeknes, Daugavpils, Aizkraukles, Alūksnes, Saldus, Rīgas, Kuldīgas, Viļānu, Ogres, Cēsu, Durbes un Madonas pašvaldību pārstāvjiem, kā arī ar Jēkabpils, Jelgavas un Valmieras pilsētu domes pārstāvjiem.

Tikšanās laikā prezentēts POLARIS process, kā arī pārrunātas sadarbības iespējas ārvalstu investoru piesaistei.

Kopumā ir noslēgti sadarbības līgumi ar 13 pašvaldībām: Valmieru, Jūrmalu, Jēkabpili, Liepāja, Cēsīm, Siguldu, Ventspili, Rēzekni, Daugavpili, Aizkraukli Madonu, Kuldīgu un Jelgavu. Līguma ietvaros LIAA informē pašvaldības par atbalsta programmām un LIAA pakalpojumiem, par Latvijas zinātnisko izstrādņu rezultātiem, jaunu produktu vai tehnoloģiju eksporta potenciālu un attīstības iespējam, veicinās attiecīgas pašvaldības kā pievilcīgas investīciju teritorijas atpazīstamību, sniedz atbalstu investīciju projektu īstenošanas šķēršļu novēršanā. Sadarbībā ar pašvaldībām pabeigta no 18 pašvaldībām saņemtās informācijas apkopošana pašvaldību ekonomiskā profila sagatavošanai. Pašvaldību profili tika iztulkoti angļu un krievu valodās un tika publicēti LIAA mājaslapā.

Papildus iepriekšminētam, ar sociālo mediju starpniecību publiskoti un ārvalstu medijiem padarīti pieejami 20 informatīvie materiāli par dažādām ar investīciju piesaisti saistītām tēmām. Pilnveidota un aktualizēta informācija LIAA mājaslapas investīciju sadaļā, kā arī atjaunota informācija POLARIS mērķa nozaru materiālos.

Mārketiņa kampaņas investīciju piesaistei un eksporta veicināšanai ietvaros tika noorganizēti 3 investīciju piesaistes pasākumi ārvalstīs un nodrošināta dalība 13 specializētos pasākumos, kā rezultātā nodibināti kontakti ar 79 potenciāliem investoriem un sadarbības partneriem.

Viens no nozīmīgākajiem notikumiem ārvalstu investīciju piesaistē bija starptautiskais Ķīnas uzņēmējdarbības forums *Global China Business Meeting*, ko LIAA organizēja Ekonomikas ministrijas uzdevumā 2012.gada novembrī. Forumā piedalījās 441 dalībnieks no 35 valstīm, tai skaitā Latvijas uzņēmēji. Aptuveni puse dalībnieku bija Ķīnas uzņēmēji no lielākajiem valsts un privātiem uzņēmumiem. Forumā gaitā tika identificēti vairāki potenciāli investīciju projekti, kā arī aizsāktas sarunas par nozīmīgu Ķīnas uzņēmēju delegācijas vizīti 2013.gadā.

Pārskata gadā ir **ļoti veiksmīgi noritējusi ienākošo investīciju projektu apkalpošana** - ir apstrādāti 408 investīciju informācijas pieprasījumi, proaktīvi sagatavoti 130 investīciju piedāvājumi (POLARIS procesa ietvaros), LIAA pārstāvēniecībā noorganizētas vizītes/tikšanās pie 100 potenciāliem investoriem, noorganizētas 122 potenciālo investoru vizītes/tikšanās Latvijā un strādāts ar 90 potenciāliem investīciju projektiem. Ja salīdzina kopumā projektus ražošanas un pakalpojumu sektoros, tad gandrīz divas trešdaļas (61%) investīciju projekti ir koncentrēti tieši uz investīcijām ražošanā. Gandrīz trešā daļa jeb 29% no visiem projektiem ir metālapstrādes un elektronikas nozares projekti (18% un 11% attiecīgi), savukārt gandrīz piekto daļu vai 17% no projektiem veido pakalpojumu centru projekti (gan dalīto pakalpojumu, gan ārvalstu pakalpojumu projekti). Svarīgi, ka 2012.gadā ienākošo ārvalstu investīciju projekti LIAA, ar ko aģentūra strādā un kas vēl vērtē investīciju veikšanu Latvijā, skaita ziņā ir ievērojami palielinājušies, salīdzinājumā ar 2011.gadu - par 63%. Visvairāk šobrīd Latviju vērtē potenciālie investori no Krievijas un Norvēģijas (12% no katras valsts), kam seko investori no Lielbritānijas, ASV un Zviedrijas (10%, 9% un 8% attiecīgi), kā arī Vācijas un Nīderlandes (7% no katras valsts). Ja salīdzina investoru interesi 2011.gadā ar 2012.gadu, tad vērojams intereses pieaugums no Norvēģijas (no 7% uz 12%), savukārt projektu skaits no Krievijas ir dubultojies. Minēto darbību rezultātā 15 projektos ir pieņemts lēmums par to īstenošanu Latvijā. Projektiem pilnībā īstenojoties, investīcijas sagaidāmas ~20,8 milj. Ls (29,6 milj. EUR) apmērā, radot 1249 jaunas darba vietas

Veicot darbu ar investīciju projektiem, regulāri tiek analizēti iemesli, kāpēc potenciālie investori neizvēlas Latviju. Jau iepriekš kā viens no iemesliem, kāpēc investori izvēlās par labu citai valstij, ir identificēts sekojošais - uzņēmumiem, kļūstot starptautiskiem un strādājot arvien plašākos ārvalstu tirgos, pieaug nepieciešamība pēc darbiniekiem, kam papildus profesionālajām iemaņām ir arī labas dažādu svešvalodu zināšanas. Latvijai ir jākonkurē ar pārējām reģiona valstīm un jāpierāda savas priekšrocības, t.sk., profesionālās iemaņas un svešvalodu zināšanas, taču noteiktos sektoros tieši ļoti labu svešvalodu zināšanu

trūkums ir klupšanas akmens (skandināvu un vācu valodas ir viens no problēmjaudājumiem, taču arī angļu valodas prasības līmenis nereti ir nepietiekams).

Šobrīd Latvijā attīstās jauna nozare, kur iepriekš minētā problēma ir īpaši jūtama – globālie biznesa pakalpojumi, kas sevī ietver ārpalpojumu centrus (business process outsourcing (BPO), sniedz pakalpojumus jebkuram uzņēmumam) un dalīto pakalpojumu centrus (shared services centre (SSC), apkalpo tikai savas grupas uzņēmumus iekšēji). Eiropā šī industrija attīstās kopš pagājušā gadsimta 80. gadiem, no Rietumeiropas pamazām virzoties uz Austrumeiropas valstīm, un pēdējos gados Baltija ir kļuvusi īpaši pievilcīga investoriem.

Lai uzlabotu investīciju vidi un nodrošinātu esošo investoru apmierinātību ar sniegtajiem pakalpojumiem un tālāku to attīstību, kā arī lai veicinātu Latvijas kā investīcijām pievilcīgas valsts tēlu šo kompāniju mātes valstīs, LIAA 2012.gadā mērķtiecīgi strādāja ar projektu pēc-apkalpošanu, kā rezultātā tika apkopoti identificētie problēmjaudājumi un būtiskākie šķēršļi uzņēmumu darbībai, kā arī ārvalstu investīciju paplašināšanai. Proti, piemērotas ražošanas telpas, infrastruktūra, t.sk. autoceļi, kā arī elektroenerģijas piegādes pārtraukumi un darbaspēka nepietiekamā kvalifikācija.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2012.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.3. LIAA veiktie un pasūtītie pētījumi

2012. gadā LIAA veica 3 pētījumus

1.Pētījums. Pārrobežu sadarbības šķēršļi maziem un vidējiem uzņēmumiem Latvijā, Igaunijā, Somijā un Zviedrijā” projekta *Single CBR Home Market* ievaros.

Pētījuma mērķis - noskaidrot šķēršļus mazo un vidējo uzņēmumu pārrobežu sadarbībai starp Latviju, Igauniju, Somiju un Zviedriju. Rezultāti tiek izmantoti jaunu finanšu instrumentu izveides procesā mazo un vidējo uzņēmumu pārrobežu sadarbības un pārrobežu tirgu apgūšanas veicināšanai Centrālās Baltijas jūras reģionā.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Sabiedrību ar ierobežotu atbildību SIA „Baltijas konsultācijas” par summu 80 930 LVL.

Galvenie rezultāti. Pētījums tiek veikts 2012. un 2013.gadā. Rezultāti tiks prezentēti 2013.gadā. Pētījumā veikta analīze par mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) pieejamajiem uzņēmējdarbības atbalsta instrumentiem mērķa valstīs – Latvijā, Igaunijā, Somijā un Zviedrijā, kā arī kaimiņvalstīs - Lietuvā, Polijā, Vācijā, Dānijā un Norvēģijā. Primārās un sekundārās izpētes rezultātā ir identificēti galvenie šķēršļi, kas ierobežo uzņēmēju internacionalizāciju, tiek piedāvātas iespējamās stratēģijas šo šķēršļu novēršanai, kā arī sniegti ieteikumi jaunu MVU atbalsta instrumentu izveidei.

2.Pētījums. Ekonomiskās analīzes (*feasibility*) pētījums par Latvijas metālapstrādes un mašīnbūves nozari, kokrūpniecības nozari un par Latvijas iespējām nodrošināt ārpalpojumu centru (*shared service center*) darbību.

Pētījuma mērķis. Pētījums veikts saskaņā ar Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģijas 2011.-2017.gadam rīcības plānā paredzētajām aktivitātēm ar mērķi efektīvi piesaistīt ārvalstu tiešās investīcijas, izmantojot pētījumā iegūto informāciju mārketinga aktivitātēs ārvalstīs

(izstādēs, konferencēs, tiešā mārketinga kampaņās, individuālās tikšanās ar potenciālajiem investoriem, kā arī masu medijiem).

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Sabiedrību ar ierobežotu atbildību SIA „Civitta Latvija” par summu 13178,01 LVL.

Galvenie rezultāti. Pētījumā veikta metālapstrādes un mašīnbūves nozares, kokrūpniecības nozares un ārpakalpojumu centru (shared service center) sektora konkurētspējas analīze, apzināti nozares uzņēmumi, identificētas ekonomiski pamatotākās un perspektīvākās nišas ārvalstu investoru piesaistei Latvijā, kā arī identificēti potenciālie sadarbības partneri.

3. Pētījums par LIAA klientu vērtējumu sadarbībai ar LIAA ES fondu administrēšanā.
Pētījuma mērķis - noskaidrot LIAA klientu apmierinātību ar LIAA darbu un tās sniegtajiem pakalpojumiem.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Sabiedrību ar ierobežotu atbildību „SKDS” par summu 2541 LVL.

Galvenie rezultāti. Aptaujas rezultātā noskaidrota kopējā LIAA klientu apmierinātība ar aģentūras darbu (3/4 aptaujāto respondentu sadarbību ar LIAA vērtē pozitīvi), kā arī saņemti priekšlikumi darbības uzlabošanai un e-pakalpojumu ieviešanai.

2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums

LIAA kopš 2008.gada kā projekta vadošais partneris sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru nodrošina **Eiropas Biznesa atbalsta tīkla** – (turpmāk – EEN) darbību Latvijā. EEN ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju uz specifiskiem jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus. Eiropas Biznesa tīkls ir viena no Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogrammas sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem, lai sniegtu vienotus pakalpojumus.

Pārskata periodā tika sniegtas konsultācijas gan par intelektuālā īpašuma tiesībām, biznesa sadarbības jautājumiem, ES finanšu piesaistes jautājumos un par ārējās tirdzniecības un inovāciju jautājumiem, organizēta virkne informatīvo un izglītojošo semināru, izdoti bukleti, kā arī veiktas dažādas ar informācijas sniegšanu saistītas aktivitātes. Detalizētu aprakstu par EEN darbības gaitā sasniegtajiem rezultātiem rādītājiem skatīt 2.2.1., 2.2.3. sadaļās un par informācijas sniegšanas aktivitātēm 5.sadaļā.

LIAA 2012.gadā noslēdzās 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekts **JOSEFIN**/Joint SME Finace for Innovation, kā arī turpinājās projektu **StarDust** un **Single CBR Home Market** īstenošana.

Projekta *StarDust* un *Single CBR Home Market* sasniegtos rezultātus detalizētāk skatīt 2.2.1.sadaļā.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2012.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.5. Būtiskākie pakalpojumi

Nodrošinot 2003.gada 23.decembrī izdoto Ministru kabineta noteikumos Nr.746 „Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” nolikums” noteikto LIAA funkciju izpildi, **LIAA sniedza sekojošus pakalpojumus** (detalizēti aprakstīti pārskatā):

- 1) Atbalsts ārvalstu kompānijām potenciālo investīciju projektu realizācijai Latvijā;
- 2) Ārējās tirdzniecības semināru organizēšana Latvijā;
- 3) Ārvalstu kompāniju biznesa sadarbības piedāvājumu/pieprasījumu izplatīšana Latvijā;
- 4) Biznesa kontaktu dibināšana Latvijas komersantiem ārvalstīs;
- 5) Eksporta semināru organizēšana Latvijā;
- 6) ES fondu aktivitāšu administrēšana 2007.-2013.gada plānošanas periodā;
- 7) Informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par ES Pētniecības un tehnoloģiskās attīstības 7. Ietvara programmu;
- 8) Informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par jautājumiem saistībā ar ES uzņēmējdarbības vidi un tiesībām uzņēmējdarbības jomā;
- 9) Informācija un konsultācijas Latvijas komersantiem par dizaina risinājumu izmantošanu to konkurētspējas celšanai;
- 10) Informācija un konsultācijas par ārējās tirdzniecības jautājumiem;
- 11) Informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par Latvijas komercsabiedrībām, to projektiem, precēm un pakalpojumiem;
- 12) Informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par uzņēmējdarbības vidi Latvijā;
- 13) Informācijas sniegšana par pieejamo Valsts un ES atbalstu uzņēmējdarbības un inovācijas attīstībai;
- 14) Informācijas sniegšana par uzņēmējdarbības uzsākšanu;
- 15) Reklāmas izvietošana informatīvajos materiālos;
- 16) Tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām preču un pakalpojumu realizēšanai Latvijā

Saskaņā ar 2010.gada 20.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.638 „Noteikumi par valsts aģentūras “Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” sniegto maksas pakalpojumu cenrādi” LIAA sniedz sekojošus maksas pakalpojumus:

- 1) biznesa kontaktu dibināšana Latvijas komersantiem ārvalstīs;
- 2) tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām, kuras vēlas Latvijā realizēt preces un pakalpojumus;
- 3) eksporta semināru organizēšana Latvijā;
- 4) reklāmas izvietošana informatīvajos materiālos.

LIAA sniedz pārvaldībā esošas ēkas Pērses iela 2, Rīgā, telpu iznomāšanas pakalpojumus, saskaņā ar 2010.gada 08.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.515 "Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem”.

LIAA veic arī informācijas sniegšanas pakalpojumus saskaņā ar 2006.gada 21.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.940 „Noteikumi par informācijas sniegšanas maksas pakalpojumiem”.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām

LIAA izveidoto iekšējo kontroles sistēmu 2012.gadā regulāri pārbaudīja vairākas ārējās institūcijas, kā, piemēram, LR Valsts kontrole, ES fondu Revīzijas iestāde, ES fondu Vadošā iestāde, LR Ekonomikas ministrija, LR Valsts kase, v/a Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, v/a Valsts reģionālās attīstības aģentūra u.c.

Ārējo institūciju auditori ir novērtējuši LIAA iekšējās kontroles sistēmu, kas ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju. Pamatojoties uz auditos konstatētajiem faktiem un pierādījumiem, tika ziņots, ka kopumā LIAA izveidotā vadības un kontroles sistēma darbojas un atbilst EK un LR normatīvajiem aktiem, tomēr ir nepieciešams veikt atsevišķus uzlabojumus.

Atbilstoši auditoru ieteikumiem nepieciešams uzlabot atsevišķas iekšējās kontroles, piemēram, ieviest papildus kontroli *de minimis* atbalsta pārbaudei, par cik valstī nav izveidota kopējā datu bāze, jāpilnveido iekšējie normatīvie akti precizējot pārbaudes dokumentēšanu pārbaudēs projektu īstenošanās vietās, jānodrošina maksājumu pieprasījumu pārbaudes termiņu ievērošanu, jāpilnveido Biznesa inkubatoru kontroli, jāpilnveido atsevišķu datu ievades savlaicīguma ievērošana.

Lai nodrošinātu aģentūras sniegto pakalpojumu atbilstību uzņēmēju un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, LIAA ir izveidota un ieviesta kvalitātes vadības sistēma. LIAA pastāvīgi pilnveido kvalitātes vadības sistēmu, lai nodrošinātu tās atbilstību ne tikai piemērojamajām likumdošanas, normatīvo aktu un ISO 9001:2008 standarta prasībām, bet arī panāktu līdzsvaru starp uzņēmēju vajadzību apmierināšanu un aģentūras noteiktajām funkcijām, kā arī radītu pārliecību uzņēmējiem par sniegto pakalpojumu kvalitātes stabilitāti.

LIAA risku vadība ir integrēta kvalitātes vadības sistēmā, nodrošinot preventīvo darbību identificēšanu un īstenošanu, un ir vērsta uz aģentūras stratēģisko mērķu un darbības plānā noteikto uzdevumu sasniegšanu.

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2009.-2013.gadam noteiktajām prasībām, LIAA pārskata periodā izvērtēja iespējamos korupcijas riskus, izstrādāja pretkorupcijas pasākumu plānu un veica regulāru tā uzraudzību. Risku vadība un kvalitātes vadība ir integrētas ikdienas darbībās LIAA noteikto mērķu un uzdevumu sasniegšanā. Īstenojot korektīvās un preventīvās aktivitātes tiek samazināta aģentūrai noteikto mērķu un uzdevumu neizpildes iestāšanās varbūtība, kā arī tiek nodrošināta darbības nepārtrauktība.

Procesi un to īstenošanā realizējamās kontroles ir noteiktas iekšējos kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošos dokumentos.

Papildus LIAA izveidotajai risku vadības sistēmai, lai novērstu birokrātiskos šķēršļus ES fondu projektu īstenošanā, sniegtu priekšlikumus ES fondu finansēto aktivitāšu ieviešanas mehānisma uzlabošanā un ārvalstu tiešo investīciju piesaistē, Ekonomikas ministrija 2012.gada jūlijā izveidoja Konsultatīvo darba grupu LIAA darbības uzlabošanai.

Aģentūras iekšējās kontroles vides nodrošināšanai ir ieviesta tāda organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka personāla atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību.

Lai nodrošinātu iekšējo kontroli un efektīvu LIAA darbību, kas vērsta uz Latvijas uzņēmumu konkurētspējas celšanu un investīciju piesaisti, LIAA 2012.gadā veica virkni izmaiņas aģentūras organizatoriskajā struktūrā.

Lai nodrošinātu savlaicīgu, nepārtrauktu un kvalitatīvu LIAA noteikto uzdevumu izpildi saistībā ar Latvijas uzņēmumu ārējās tirdzniecības veicināšanu un eksportspējas

celšanu, eksporta un investīciju mārketinga materiālu un publikāciju gatavošanu un eksporta veicināšanas pasākumu organizēšanu, 2012.gada aprīlī tika likvidēta Mārketinga nodaļa integrējot darba izpildei nepieciešamās amata vietas Ārējās tirdzniecības veicināšanas departamentā.

Lai uzlabotu ES fondu administrēšanā noteikto iepirkumu pirmspārbaužu savlaicīgu veikšanu izvērtējot iepirkumu atbilstību maksājumu pieprasījumu pārbaudes ietvaros, 2012.gada jūnijā Juridiskā departamenta ietvaros tika izveidota jauna struktūrvienība – Iepirkumu pārbaužu nodaļa.

Lai nodrošinātu LIAA kā programmas apsaimniekotājam deleģētās funkcijas, ieviešot Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta 2009. – 2014.gadam līdzfinansēto programmu „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” saskaņā ar „Norvēģijas finanšu instrumenta un Eiropas Ekonomikas Zonas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada ieviešanas periods vadības un kontroles sistēmas aprakstu” 2012.gada augustā Investīciju projektu departamentā tika izveidota jauna struktūrvienība Biznesa inkubatoru programmas vienība.

Lai nodrošinātu LIAA darbības plāna izpildi un īstenotu Investīciju projektu departamenta darba uzdevumu izpildi – POLARIS procesa ieviešanu, kas sevī ietver Ārvalstu tiešo investīciju stratēģijas 2011. – 2017.gadam aktivitāšu plāna īstenošanu, Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sekretariāta darbības nodrošināšanu, regulāru investīciju vides uzraudzības veikšanu, tika optimizēta departamenta darbība 2012.gada decembrī izveidojot jaunu struktūrvienību – POLARIS projekts, efektīvizējot komunikāciju starp LIAA struktūrvienībām, kā arī citām atbildīgajām institūcijām, palielinot darbinieku atbildību un nošķirot šīs atbildības sfēras no Projektu attīstības nodaļas.

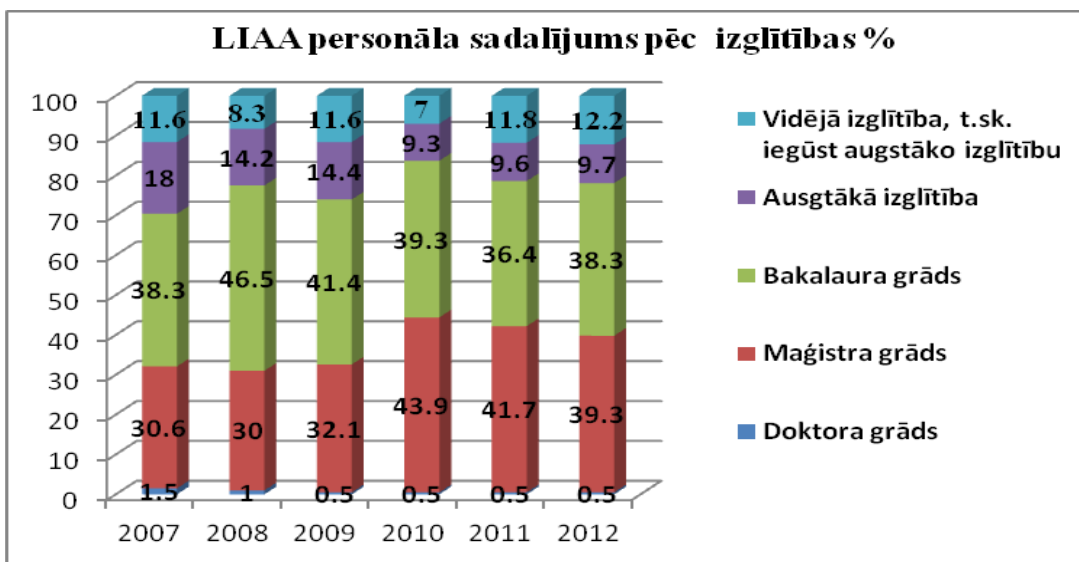
LIAA 2012.gada organizatorisko struktūru skatīt 5.lpp.

4. LIAA personāls

2012.gadā LIAA vidēji bija 222 amata vietas, faktiskais vidējais personāla skaits – 205. Pārskata gadā tika pārtrauktas darba attiecības ar 23 personām un uzsāktas - ar 34. Personāla rotācijas koeficients salīdzinot ar 2011.gadu, kas bija 0,44% ir samazinājies līdz 0,28%, kā arī 2012.gadā ir samazinājies arī personāla atjaunošanās koeficients no 0.24 % līdz 0,17 %.

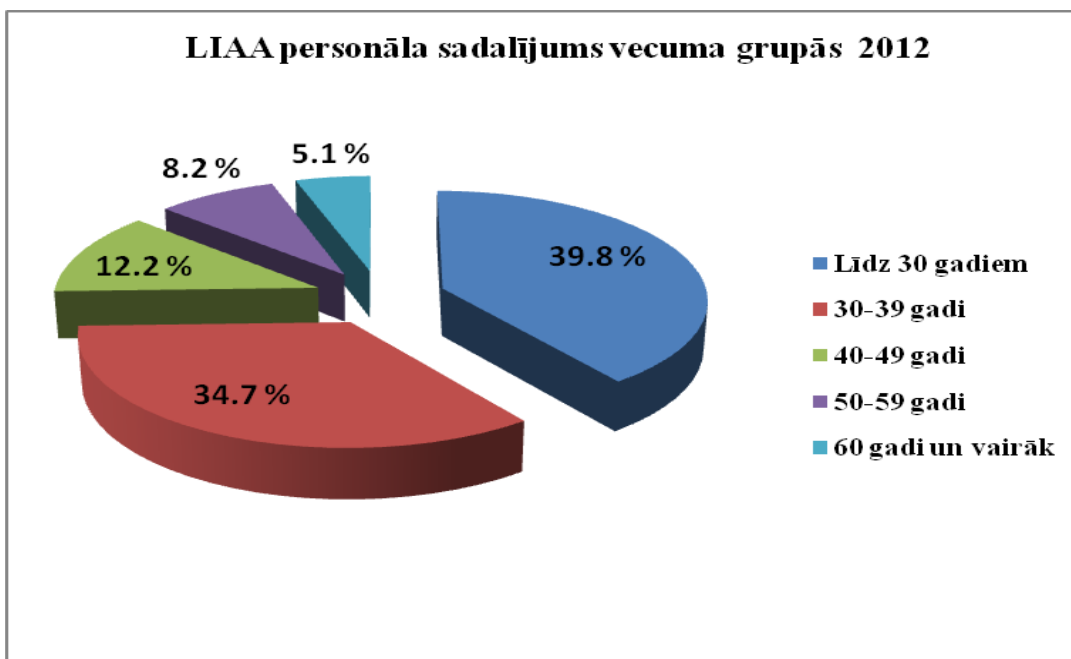
LIAA lielākā vērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls. 88% LIAA strādājošo ir augstākā izglītība (tajā skaitā 39.3 % maģistra grāds).

1.diagramma

LIAA visvairāk strādājošo ir vecumā līdz 30 gadiem (39,8 % , t.sk. 27,6 % sievietes un 12,2 % vīrieši), tad seko strādājošie vecumā no 30 līdz 39 gadiem (34,7%, t.sk., 21,9 % sievietes un 12,8 % vīrieši), personāls no 40-49 gadiem sastāda 12.2 % (8,6 % sievietes un 3,6 % vīrieši) un 13,3 % (sievietes - 9,2 %, vīrieši – 4,1 %) no visa LIAA personāla ir vecāki par 50 gadiem.

2.diagramma

Pārskata periodā gandrīz uz pusi ir samazinājusies personāla mainība.

LIAA personāla atlase notiek konkursu veidā. Profesionāla un objektīva personāla atlases procesa nodrošināšanai, LIAA direktors izdod rīkojumu par konkursa komisijas izveidi, kura personāla atlases procesu organizē vairākās kārtās, izmantojot punktu vērtējumu sistēmu un organizējot praktiskos pārbaudes uzdevumus un pārrunas. Laika periodā no 2012.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim darbu aģentūrā ir uzsākuši 34 jaunie darbinieki.

Lai nodrošinātu labu pārvaldību, kā arī veicinātu personāla profesionālo izaugsmi un karjeras attīstīšanu, pārskata periodā ir notikusi 43 darbinieku rotācija LIAA ietvaros.

Aģentūra pievērš īpašu uzmanību jauno darbinieku iepazīstināšanai ar amata pienākumiem un iestādes darbību, iepazīstinot ar LIAA funkcijām, uzdevumiem un kolektīvu. Pārbaudes laika beigās ir pozitīvi novērtēta visu jauno darbinieku darba izpilde.

LIAA pārskata periodā piedāvāja augstskolu studentiem izmantot prakses iespējas aģentūrā, kā rezultātā pārskata periodā tika nodarbināti 17 studenti.

Lai sekmētu uzdevumu izpildi, LIAA nodrošina darbinieku kvalifikācijas celšanu. Neskatoties uz ierobežotajiem finanšu līdzekļiem, mācības ir svarīga personāla vadības joma. 2012.gadā mācību procesa organizēšanā personāla profesionālajai attīstībai un kompetences paaugstināšanai darbinieki piedalījās dažādos semināros un pieredzes apmaiņas pasākumos.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2012.gadā būtisks darbs tika ieguldīts ārējās komunikācijas veidošanā un uzturēšanā. Aģentūras darbinieki nodrošināja informācijas pieejamību, savlaicīgumu un atklātumu par LIAA darbību. Sabiedrības informēšanai un izglītošanai tika izmantoti dažādi sabiedrības informēšanas kanāli.

2012.gadā regulāri tika veiktas dažādas aktivitātes – gatavota un izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem, sniegtas intervijas un atbildes gan uz uzņēmēju, gan uz žurnālistu jautājumiem par aģentūras kompetencē esošajiem jautājumiem. Tika organizētas konferences un semināri uzņēmējiem un citiem interesentiem. LIAA speciālisti piedalījās arī citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

Plašsaziņas pārstāvji un sabiedrība regulāri tika informēti par LIAA plānotajiem pasākumiem un aktualitātēm. Ziņas par LIAA jaunumiem un pasākumiem regulāri tika ievietotas aģentūras mājas lapās, ziņu aģentūru LETA un BNS mājas lapu sadaļās *Preses relīzes*. LIAA aktīvi nodrošināja komunikāciju gan vietējā, gan starptautiskajā vidē caur sociālajiem medijiem tādās sociālās vietnēs kā www.twitter.com/LIAALatvija, www.twitter.com/LIAAglobal, www.linkedin.com/LIAA, Facebook un YouTube.

LIAA ārējās komunikācijas aktivitātes tika balstītas ne tikai uz vienvirziena informācijas sniegšanu, bet aģentūra piedāvāja iespēju klientiem izteikt savu vērtējumu par klientu apkalpošanas kvalitāti un piedāvātiem pakalpojumiem. Saņemtā informācija tika izmantota LIAA darba kvalitātes uzlabošanai.

Jau par neatņemamu sastāvdaļu LIAA mājaslapas sadaļā *Publikācijas* ir kļuvis katru ceturksni publicētais informatīvais materiāls **LIAA ziņas**, par LIAA īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, kā arī par sasniegtiem rezultātiem.

Līdztekus sadarbībai ar masu medijiem un informatīvajiem izdevumiem, pārskata periodā LIAA iesaistījās arī visā pasaulē populārā skolēnu karjeras izglītības pasākumā, biznesa izglītības biedrības „Junior Achievement – Young Enterprise Latvija” rīkotajā ēnu dienas pasākumā, kur jauniešiem no dažādām Latvijas skolām bija iespēja „ēnot”, LIAA vadošo darbinieku ikdienu.

LIAA 2012.gada septembrī piedalījās Valsts kancelejas organizētajā pasākumā **Atvērto durvju diena**, kur ikvienam interesentam bija iespēja piedalīties **interaktīvā seminārā "Uzzini par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem!"**. Pasākuma dalībnieki tika iepazīstināti ar LIAA darbības jomām – uzņēmējdarbības uzsākšanu, investīciju piesaisti, pakalpojumiem ārējās tirdzniecības veicināšanai, EEN sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī atbalsta saņemšanai LIAA administrētajās atbalsta programmās. Īpaša sadaļa tika veltīta informācijai par Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu.

Interneta mājaslapas

Mājaslapas uzturēšana ir efektīvs veids, kā LIAA klientiem un kā ikvienam sabiedrības pārstāvim nodrošina oficiālu un operatīvu informāciju par LIAA darbību un aktualitātēm. LIAA mājaslapa www.liaa.gov.lv 2012.gadā, pēc *Google Analytics* statistikas datiem aplūkota 1 602 672 reizes, kas liecina, ka vidēji mēnesī skatījumu skaits bija 133 556.

2012.gadā LIAA mājaslapai tika izstrādāta jauna versija ar vizuāliem un funkcionāliem uzlabojumiem. Līdz ar funkcionālajām izmaiņām, kas, pārejot uz citu satura vadības sistēmu, būtiski atviegloja lapas administratora darbu, vietnē tika pārveidoti vecie un

ieviesti jauni interneta risinājumi ar mūsdienīgu dizainu. Mājaslapa lietošanā kļuva ērtāka un pārskatāmāka gan tās lietotājiem, gan satura administratoram.

Nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību 2012.gadā LIAA uzturēja **8** interneta mājaslapas:

- LIAA oficiālajā mājaslapā www.liaa.gov.lv pieejama informācija par aģentūru, tās funkcijām un uzdevumiem piecās valodās – latviešu, angļu, krievu, ķīniešu un japāņu. Mājas lapā regulāri tiek ievietota un atjaunota informācija par LIAA aktualitātēm, nodrošināta iespēja sekot līdzi ES fondu iesniegto projekta iesniegumu vērtēšanai, elektroniski uzdot jautājumus, kā arī iesniegt iesniegumus, pieteikties dalībai semināros un citos LIAA organizētajos pasākumos, iepazīties ar semināru un prezentācijas materiāliem, ārvalstu tirgus izpētes materiāliem, informāciju par ārvalstu izstādēm un gadatirgiem, eksporta mārketinga aktivitātēm un Latvijas nozaru pārskatiem, bukletiem un citu uzņēmējiem svarīgu informāciju;
- informācija par investīciju piesaisti un POLARIS procesu tiek uzturēta mājas lapā www.polarisprocess.com;
- mājaslapā www.een.lv pieejama informācija par Eiropas Biznesa atbalsta tīklu (EEN) un tā pakalpojumiem, kas ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju uz specifiskiem jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus. EEN ir viena no Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogrammas sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem, lai sniegtu vienotus pakalpojumus;
- LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Latvijas uzņēmējiem ir iespēja izveidot sava uzņēmuma biznesa profilu tādejādi iepazīstināt ar uzņēmuma darbību un produktiem neierobežotu interesentu loku. Latvijas un ārvalstu kompānijām ir iespēja iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, uzzināt par eksporta veicināšanas aktivitātēm Latvijā un ārvalstīs;
- ar LIAA iniciatīvu un atbalstu tiek uzturēts Latvijas Industriālā dizaina portāls www.designlatvia.lv, kas ir veidots kā sadarbības un komunikācijas instruments ražotājiem un dizaineriem, kur Latvijas dizaineri prezentē savus darbus, tādejādi uzrunājot ražotājus un aicinot tos uz ilgspējīgu un radošu sadarbību un rosinot tālāku produktīvu projektu veidošanos;
- mājaslapā www.idejukauss.lv interesenti var iegūt informāciju par LIAA īstenoto Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkursu, kura mērķis ir veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un sekmēt Latvijas ekonomisko izaugsmi;
- mājaslapā www.innovativelatvia.lv ievietoto informāciju var izmantot gan uzņēmējdarbības uzsācēji, gan uzņēmēji, veidojot izpratni, izglītojoties un motivējot pievērsties inovatīvai uzņēmējdarbībai un jaunu komercdarbības iniciatīvu un komersantu attīstībai, kā arī zinātnieki - par pētniecības un zinātniskās darbības iespējām, ES atbalstu un pētījuma programmām.
- mājaslapā techindustry.een.lv tiešsaistes pasākumu reģistrēšanās modulis sniedz iespēju pasākuma dalībniekiem pierēģistrēties pasākumam, izveidot sava uzņēmuma profilu/aprakstu un to papildināt, kā arī pieteikt tikšanos ar citiem dalībniekiem elektroniski. Izstrādātais modulis tika veiksmīgi izmantots organizējot starptautisku kontaktbiržu izstādes „TECH Industry 2012” ietvaros.

Papildus LIAA mājaslapā ievadītās informācijas aktualizācijai, par LIAA sniegtajiem publiskiem pakalpojumiem tika aktualizēta informācija arī Latvijas valsts portālā www.latvija.lv.

Mājaslapas apmeklētāju viedokļu izzināšanai 2012.gadā aptaujājot LIAA klientus tika saņemtas 258 respondentu atbildes. Aptaujas rezultātus var aplūkot LIAA mājaslapas sadaļā *Klientu aptaujas*.

Izvērtējot LIAA publicitāti Latvijas medijos, kopumā tā bijusi pozitīva vai neitrāla. 2012.gadā LIAA tika pieminēta **3397 publikācijās**. Visbiežāk medijos pieminētās tēmas bija ES fondi, vispārīga informācija par LIAA darbību un aģentūras organizētie pasākumi, **eksporta veicināšana un ārvalstu investīciju piesaiste**.

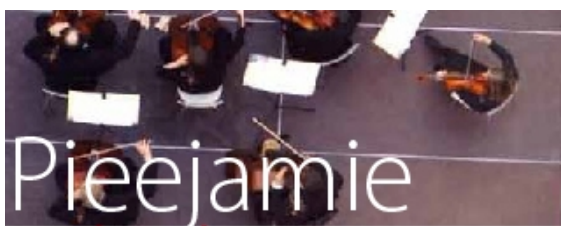
LIAA izveidotā **Klientu apkalpošanas nodaļa** veica *Vienas pieturas aģentūras funkcijas*, nodrošinot uzņēmējus ar kvalitatīvu informāciju un konsultācijām gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot telefoniski un rakstiski uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA administrētajām valsts atbalsta programmām, uzņēmējdarbības vidi un tās pilnveidošanu, komercdarbības uzsākšanu Latvijā, sadarbības iespējām eksporta veicināšanā u.c. aktivitātēm un pasākumiem. Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica sabiedrības informēšanu sniedzot prezentācijas gan LIAA, gan arī citu institūciju organizētajos pasākumos. 2012.gada 27.jūlijā stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 25.maija noteikumos Nr.480 „Vienotā pakalpojumu portāla informācijas apmaiņas kārtība”, kas paredz Vienas pieturas aģentūras (turpmāk - VPA) atbalsta centra funkcijas nodot LIAA, kas nosaka, ka LIAA ir atbildīgā iestāde, kas sniedz konsultācijas komersantiem par publisko pakalpojumu portāla www.latvija.lv katalogā pieejamiem pakalpojumu aprakstiem, vai arī, ja ir nepieciešams, par pakalpojumiem, kuri nav aprakstīti katalogā un kas saistīti ar saimniecisko darbību .

Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstības sekmēšana, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovācijas veicināšana

LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto **specializētu informēšanas un apmācību pasākumu organizēšanu skolēniem, studentiem, uzņēmējiem un dažāda veida speciālistiem inovācijas jomā**. Detalizētu aprakstu skatīt 2.2.1. sadaļā.

Valsts atbalsta politikas ieviešana

Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti pārskata periodā sniedza **4985 visaptverošas konsultācijas** par atbalsta iespējām uzņēmējiem un citiem interesentiem, atbildot uz jautājumiem kā klātienē, tā arī telefoniski un rakstiski (e-pastos un pa pastu).

Pieejamie
atbalsta
instrumenti
uzņēmējiem

LIAA Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Katru mēnesi Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti apkopoja informāciju par Latvijā **pieejamiem atbalsta instrumentiem uzņēmējiem**, ko piedāvā un administrē ne tikai LIAA, bet arī citas iestādes un fondi. Apkopotais informatīvais materiāls tika publicēts LIAA mājas lapā un izdots gan latviešu, gan krievu valodā.

Izsmelīga un aktuāla informācija par LIAA administrētajām struktūrfondu aktivitātēm (prezentācijas, biežāk uzdotie jautājumi un atbildes, dokumentu piemēri) interesentiem bija pieejama LIAA interneta mājaslapās.

Sabiedrības informēšanai laikrakstā *Latvijas Vēstnesis* un LIAA interneta mājaslapā tika publicēta informācija par LIAA administrēto ES fondu projektu iesniegumu pieņemšanas

uzsākšanu, termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu.

2012.gadā tika veikti regulāri mediju monitoringi Latvijas nacionālajos un reģionālajos medijos par LIAA administrētajām fondu programmām. Latvijas plašsaziņas līdzekļi atspoguļoja **978 publikācijas** par LIAA administrētajām fondu programmām.

Žurnālam *Klubs* par LIAA 2007.-2013.gada plānošanas periodam administrētajām fondu programmām tika sagatavotas **5 publikācijas**: „*Pasaules čempioni metālapstrādē*”, „*Par kvalitāti, nevis Kvantitāti*”, „*Parkets smalkajām ballēm*”, „*SIA Ditton Chain – no Berlīnes līdz Urāliem*” un „*Kurzemnieki, kuri sacēla vētru Krievijā*”.

2012.gadā tika uzsākts darbs pie interaktīvās ES struktūrfondu kartes izstrādes, kurā būs pieejama informācija par 2007.-2013.plānošanas perioda LIAA administrētajām programmām un finansējuma saņēmēja realizētajiem projektiem Latvijā.

Tā kā vairākās valsts atbalsta programmu aktivitātēs iesniegtie projekti bija sasnieguši noteiktu ieviešanas stadiju, LIAA organizēja **34 informatīvus seminārus**, nodrošinot projektu īstenotājus ar informāciju, ko nepieciešams ievērot un zināt, sasniedzot noteiktu projekta ieviešanas stadiju.

Visa gada garumā projektu iesniedzēji, kas jau bija noslēguši vai plānoja noslēgt līgumu ar LIAA par projektu īstenošanu programmā "Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi" varēja apmeklēt **14 seminārus** „*Kvalitatīva mājas renovācijas projekta ieviešana un iepirkuma procedūras veikšana*”, kur tika informēti par projektu ieviešanu, atskaišu sagatavošanu un iepirkuma procedūras veikšanu, kā arī semināru dalībniekiem bija iespēja saņemt individuālas konsultācijas.

Semināru „*Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām*” un „*Kā sagatavot un ieviest projektu programmā „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingš*”, apmeklētāji tika informēti par programmas pamatnosacījumiem, projektu sagatavošanu un iesniegšanas kārtību, vērtēšanas kritērijiem, kā arī projektu īstenošanas prasībām. Pēc semināra apmeklētāji saņēma arī individuālas konsultācijas.

Janvārī, maijā un oktobrī semināru „*Kvalitatīva projekta ieviešana programmā „Augstas pievienotās vērtības investīcijas*” (2.kārta) apmeklētāji tika iepazīstināti ar projektu ieviešanas prasībām, finanšu vadību, kā arī par līguma grozījumu veikšanu un atskaišu sagatavošanu, iesniegšanu un uzraudzību.

Martā semināra „*Kvalitatīva projekta ieviešana programmā "Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi*” apmeklētāji tika informēti par programmas projektu ieviešanas prasībām, finansējuma saņemšanu un uzraudzību.

Februārī un novembrī semināru „*Aktuālās atbalsta programmas uzņēmējiem*” apmeklētāji tika informēti par LIAA, Latvijas Garantiju aģentūras un Hipotēku un zemes bankas aktuālajām ES fondu finansētajām atbalsta programmām.

Janvārī un septembrī semināru „*Pamatnosacījumi un kvalitatīva projekta ieviešana programmā „Klasteru programma*” dalībnieki tika informēti par projektu ieviešanas prasībām un finanšu vadību, kā arī par atskaišu sagatavošanu, iesniegšanu un uzraudzību.

Jūnijā un jūlijā semināra „*Kā sagatavot un ieviest projektu programmā "Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai*” apmeklētāji varēja iepazīties projektu vērtēšanas kritērijiem un projekta ieviešanas prasībām. Semināra laikā tika sniegtas arī atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem par aktivitāti.

Potenciāliem projektu iesniedzēji programmā „*Mikro, mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma*” – mikro, mazie vai vidējie komersanti, kuri vēlas attīstīt jaunus produktus vai tehnoloģijas” decembrī seminārā tika iepazīstināti ar programmas pamatnosacījumiem, projektu sagatavošanu un iesniegšanas kārtību, kā arī par vērtēšanas kritērijiem. Semināra otrajā daļā Tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu pārstāvji sniedza informāciju par Latvijas Universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes sniegtajiem pakalpojumiem uzņēmējiem, kā arī tika sniegta informācija par patentpilnvaroto sniegtajiem pakalpojumiem.

Oktoobrī un decembrī semināra „*Atbalsts daudzdzīvokļu māju siltināšanai*” dalībnieki tika iepazīstināti ar biežāk pieļautajām kļūdām projektu sagatavošanā un īstenošanā.

LIAA aktīvi piedalījās arī dažādu pašvaldību, augstskolu un citu institūciju organizētajos semināros un konferencēs gan Rīgā, gan Latvijas reģionos, stāstot sabiedrībai par aktuālākajiem jautājumiem ES fondu aktivitātēs. Informācija par atbalsta iespējām tika sniegta arī LIAA stendā izstādēs “Māja un Dzīvoklis 2012” un „Tech Industry 2012”, kā arī Ekonomikas ministrijas organizētajā sabiedrības informēšanas kampaņā *Dzīvo siltāk!*, kuras ietvaros tika sniegtas prezentācijas par aktivitāšu „Atbalsts daudzdzīvokļu māju siltināšanai” un „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” iespējām, nosacījumiem un ieguvumiem **30 semināros**. Kopumā LIAA darbinieki piedalījās **53** citu institūciju organizētajos **pasākumos**.

Sabiedrības informēšanai un izglītošanai, informācija par aktivitātēm un ar tām saistītie aktuālie jautājumi tika apkopoti un izdoti **faktu lapās**: „*Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingis*”, „*Atbalsts darba vietu radīšanai*”, „*Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai*”, „*Mikro, mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma*”, „*LIAA administrētās programmas*” un „*Kā kvalitatīvi ieviest projektu*”.

Visa informācija bija pieejama arī LIAA mājaslapas sadaļā *Publikācijas*.

Lai projekta īstenojami būtu informēti un nepieļautu kļūdas, LIAA vērsa uzmanību un publicēja mājaslapā apkopoto informāciju par biežāk pieļautām kļūdām projekta īstenošanā un vadībā.

Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana (eksporta veicināšana un investīciju piesaiste)

2012.gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmeļošu un pieejamu informāciju par iespējām saņemt atbalstu eksporta veicināšanā un ārvalstu investīciju piesaistē.

Visplašākā informācija par LIAA aktualitātēm un piedāvātajiem pakalpojumiem bija pieejama LIAA administrētajās interneta mājaslapās, kas regulāri tika papildinātas un aktualizētas.

Sabiedrības izglītošanas pasākumus par investīciju piesaisti skatīt sadaļā 2.2.3.

Lai uzņēmumi vienuviet varētu iegūt informāciju par eksporta atbalsta aktivitātēm, ko organizē gan LIAA, gan citas valsts institūcijas (LR Ārlietu ministrija (ĀM), LR Ekonomikas ministrija (EM), Tūrisma attīstības valsts aģentūra (TAVA) un sociālie partneri (Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK), Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)), ir izveidots kopīgs šo piecu partneru eksporta veicināšanas aktivitāšu plāns. Kārtējā gada aktivitāšu plāns ir izvietots LIAA mājaslapas sadaļā *Eksportētājiem/EM, ĀM, LTRK, LDDK, TAVA pakalpojumi eksportētājiem* un ir brīvi pieejams jebkuram interesentam.

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina komersantiem eksportējot, kā arī, lai paplašinātu zināšanas par starptautisko tirgu, viens no darbības virzieniem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2012.gadā bija **informatīvo un izglītojošo semināru** organizēšana.

Informācija par visiem plānotajiem LIAA semināriem 2012.gadā regulāri un strukturēti tika ievietota aģentūras mājaslapas www.liaa.gov.lv sadaļā *Eksportētājiem/Eksporta pasākumi*, par EEN organizētajiem, kā arī sadarbībā organizētajiem pasākumiem www.een.lv mājaslapas sadaļā *Pasākumi*.

Uzņēmumi aktīvi turpināja izmantot valsts atbalstu, lai piedalītos LIAA organizētajos eksporta un ārējās tirdzniecības semināros. Kopumā, t.sk. ar EEN atbalstu, ir noorganizēti **34 semināri**, tos kopumā apmeklējuši vairāk nekā **2300 dalībnieki**. Pārskata periodā lielākā daļa semināru tika translēti arī LIAA **mājaslapā tiešraidē**, tādējādi nodrošinot pieejamību vēl plašākam uzņēmēju lokam. Kā jaunumu jāatzīmē - sagatavotos un pirms semināriem video koplietošanas tiešsaistes sociālā tīkla tīmekļa vietnē **YouTube** translētos **nelielos**

informatīvos klipus, kas sniedza potenciālajiem interesentiem ieskatu plānotajā seminārā. Semināru video ieraksti ir atrodami LIAA mājaslapas sadaļā *Publikācijas*, kā arī - *YouTube*.

No iepriekš pieminētiem 34 semināriem, LIAA Latvijas uzņēmējiem noorganizēja **16 informatīvus seminārus** par ārējiem tirgiem, ārējās tirdzniecības jautājumiem, iepazīstinot uzņēmējus ar ārvalstu tirgu īpatnībām un attīstības tendencēm, informācijas resursiem par attiecīgo tirgu, sadarbības nosacījumiem, tirgus izmaiņām un tendencēm, uzņēmumu dibināšanas nosacījumiem, tirgus atšķirībām, perspektīvajām nozarēm, biznesa kultūras atšķirībām, kā arī sniedzot praktiskus padomus par biznesa aktivitātēm attiecīgajā tirgū, sniedzot informāciju par specifiskiem ārējās tirdzniecības jautājumiem, kas interesē plašu uzņēmēju loku. Uzņēmēji vislielāko interesi izrādīja par semināriem: „*Aspekti, kas jāņem vērā ražotājam, lai nodrošinātu sekmīgu produkta virzību ārvalstu mazumtirdzniecības tīklos*”, „*Latvijas radošo industriju iespējas interaktīvo spēļu biznesā*”, „*Ārējās ekonomiskās sadarbības regulējošie jautājumi Baltkrievijas Republikas, Kazahstānas Republikas un Krievijas Federācijas Muitas ūnijas un Vienotās ekonomiskās telpas pastāvēšanas apstākļos*”, „*Iepirkumi NVS valstīs*”, „*Biznesa iespējas Vācijā*”.

No kopumā LIAA novadītiem 34 semināriem, LIAA EEN ietvaros tika noorganizēti **18 semināri**, t.sk. **10 - informatīvi** par inovācijām, ārējiem tirgiem un ES aktuāliem jautājumiem un **8 apmācību semināri** Latvijas uzņēmējiem par biznesa un inovāciju spēju paaugstināšanai. Kopumā semināros zināšanas ieguva **1281 uzņēmējs**.

Īpaši var izcelt visplašāk apmeklētos informatīvos seminārus par interneta mārketinga izmantošanu uzņēmēju konkurētspējas nodrošināšanai. Seminārā „*E-komercija – priekšrocība strādājot ārvalstu tirgos*” 190 apmeklētāji ieguva zināšanas par interneta veikala izveidošanu un pareizu pozicionēšanu, kas ļauj uzņēmumam konkurēt ne tikai vietējā tirgū, bet arī viegli sasniegt klientus ārvalstīs, tādejādi ceļot konkurētspēju arī starptautiskā līmenī. Semināra mērķis bija radīt izpratni par e-komercijas aplikāciju izmantošanas lietderību un nepieciešamību globālās ekonomikas apstākļos. Ņemot vērā uzņēmēju lielo interesi par semināru, tas tika filmēts un LIAA mājaslapā to varēja noskatīties tiešraidē. Semināra „*Interneta un sociālā mārketinga stratēģija*” apmeklētāji tika iepazīstināti ar dažādu interneta mārketinga instrumentu pielietojumu uzņēmuma konkurētspējas veicināšanai globālajos tirgos. Seminārā piedalījās dažādu nozaru uzņēmumu vadītāji un mārketinga speciālisti, kuriem bija interese izglītoties jaunāko interneta un sociālā mārketinga rīku praktiskajā pielietojumā un gūt jaunas atziņas.

Liela uzņēmēju interese bija arī par tādiem semināriem, kā „*Jaunumi kosmētikas līdzekļu aprīvē*”, „*Uz patērētāja izpēti balsīta produktu izstrāde starptautiskajiem tirgiem, izmantojot Delftas Tehniskajā universitātē (Nīderlande) aprobētu metodi*”, „*Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība. Padziļināti*” un „*REACH regula: Vielu un maisījumu klasificēšana un marķēšana*”.

Īpaši var izcelt arī apmācību semināru „*Kā izveidot veiksmīgu „start-up”?*”, vairāk nekā **150 uzņēmēji** un ideju autori tika apmācīti kā savu ideju veiksmīgi izvērst par biznesa projektu, kā atrast savu mentoru – skolotāju, kā meklēt sadarbības partnerus, kur satikt līdzīgi domājošus cilvēkus un kā ieinteresēt investoru atbalstīt Jūsu biznesa ideju.

LIAA semināru video ierakstus var noskatīties mājaslapas sadaļā *Publikācijas*.

Sabiedrības informēšanai LIAA sniedza publikācijas dažādos Latvijas laikrakstos. Kopumā par LIAA un EEN organizētajiem pasākumiem tika publicētas **49 publikācijas**, t.sk., žurnālā „*Kapitāls*” publicēta **9 rakstu sērija** par aktuāliem ES tematiem: „*Pietiekami nenovērtētā eksporta veiksmes atslēga*”, „*Eiropas atbalsts zaļo inovāciju autoriem*”, „*Jauna eksporta iespēja – ES publiskie iepirkumi*”, „*Ķēdes trīs posmi: uzņēmējs, dizainers, patērētājs*”, „*Bezmaksas palīgi eksportētājiem*”, „*Kā likt ES likumdevējiem ieklausīties*”, „*Nevis labdarība, bet stratēģija*”, „*Ar vienu patentu visā Eiropā*”, un „*Ķīmisko vielu reģistrācija Latvijā jau sākusies*”.

Lai palīdzētu Latvijas ražotājiem atrast jaunus produktu noieta tirgus dažādās valstīs, LIAA pārskata periodā izdeva **10 jaunus nozaru katalogus** angļu un krievu valodā, kas informēja par nozaru aktualitātēm un perspektīvām, kā arī nozaru uzņēmumiem Latvijā.

Katalogos tika atspoguļoti nozaru uzņēmumi, nozares ieguldījums valsts ekonomikā, sniegts nozares vispārējais raksturojums, kā arī apskatīti resursu pieejamības, ražošanas, eksporta, importa, patēriņa un līdzīgi jautājumi. Katalogi ir pieejami arī elektroniski LIAA mājaslapas sadaļā *Publikācijas*. Informācija par uzņēmumiem tika publicēta arī Latvijas ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv. Katalogi tika izplatīti LIAA organizētajos pasākumos, starptautiskajās nozares izstādēs, Latvijas pārstāvniecībās ārvalstīs, ieskaitot vēstniecības un LIAA pārstāvniecības, kā arī ārvalstu pārstāvniecībās Latvijā.

Plaša un noderīga informācija uzņēmējiem ir nodrošināta **LIAA EEN mājaslapā**, kur ir pieejami biznesa sadarbības piedāvājumi, kā arī tehnoloģiju sadarbības piedāvājumi no citām EEN projektā iesaistītajām valstīm, dažādiem uzņēmumiem, kas meklē sadarbības partnerus, vēlas pirkt un pārdot, piedāvā vai vēlas iegādāties jaunus un inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus. Pasākumu kalendārā var atrast ne tikai EEN Latvijā un LIAA organizētos pasākumus, bet arī ārvalstu partnerorganizāciju pasākumus.

EEN mājaslapā www.een.lv sadaļā *Publikācijas/EEN informatīvie izdevumi* tika sagatavoti **dažāda veida informatīvie izdevumi**, „*ES likumdošanas ziņas*”, ikmēneša „*Informatīvais izdevums*”, kā arī informatīvie materiāli „*ES atbalsta programmu uzsaukumi un sadarbības partneru piedāvājumi*”.

Pārskata periodā tika sagatavotas **6 faktu lapas**: „*CE marķējums*”, „*Intelektuālā īpašuma aizsardzība*”, „*ES ķīmisko vielu regula REACH*”, „*Eksporta palīdzības dienests (Export Helpdesk)*”, „*Tirgus piekļuves datubāze (Market Access Database - MADB)*” un „*Publiskie iepirkumi – datubāzes un noderīgas saites*”, kā arī izdevusi **brošūru „Eiropa uzklauza Biznesu”** par uzņēmēju iespējām paust savu viedokli Eiropas institūcijām.

Visi informatīvie materiāli ir pieejami EEN mājaslapas sadaļā *Publikācijas*.

Lai nodrošinātu uzņēmējus ar informāciju par LIAA piedāvātajiem pakalpojumiem ārvalstu tirgos, kur atvērtas aģentūras pārstāvniecības, lai dalītos pieredzē, kas jāņem vērā strādājot attiecīgā ārvalstu tirgus uzņēmējiem, jūnijā un decembrī tika organizētas LIAA ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbinieku, EEN darbinieku un uzņēmēju **kontaktbiržas un semināri**. Pasākumos kopumā piedalījās **444 uzņēmēji**.

2012.gada 19.decembrī LIAA piedāvāja klientiem piedalīties gada nozīmīgākajā **biznesa konferencē – ikgadējā Biznesa forumā**. Pasākuma laikā interesenti ieguva

informāciju par dažādiem atbalsta veidiem uzņēmējdarbības veicināšanai un konkurētspējas celšanai. Biznesa forumā tika diskutēts par pastāvošo globālo konkurenci un tās lomu uzņēmējdarbībā, kā arī par inovatīvu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un sociālo mediju radītajām priekšrocībām uzņēmuma attīstībai. Notika ārvalstu un Latvijas lektoru prezentācijas un paneldiskusijas par globālās konkurences ietekmi uz ārvalstu tiešajām investīcijām uzņēmējdarbības perspektīvā, zīmolvēdības nozīmi, izejot starptautiskos tirgos, uz vērtībām balstītu uzņēmējdarbību, kā arī par ES fondu finansējuma izmantošanu uzņēmuma attīstības nodrošināšanai. Lektori runāja arī par radošu komunikāciju uzņēmējdarbībā, jauno tehnoloģiju sniegtajām iespējām, kā arī soļiem veiksmīga „start-up” uzņēmuma izveidošanai.

Gada nogalē LIAA sadarbībā ar EM jau astoto gadu organizēja konkursu **Eksporta un inovācijas balva**, kas kļuvusi par labu tradīciju, lai paustu atzinību un apbalvotu veiksmīgākos un inovatīvākos Latvijas komersantus, kas veicina Latvijā ražotu produktu nostiprināšanos vietējā tirgū, to eksporta un kvalitātes pieaugumu un stimulē produktu ar augstu pievienoto vērtību un inovāciju ieviešanu ražošanā. Sākotnēji konkurss tika veidots, lai novērtētu Latvijas sekmīgākos eksportētājus. 2008.gadā pirmo reizi uzņēmumi tika apbalvoti arī kategorijā *Inovātīvākais produkts*, bet 2009.gadā konkursā tika vērtēti un apbalvoti arī uzņēmumi – *Importa aizstājējprodukta ražotāji*. Savukārt sākot ar 2010.gadu, jaunam titulam *Rūpnieciskais dizains* varēja pieteikties tie komersanti, kuru produktam bija izstrādāts rūpnieciskais dizains un kas bija daudz pārāks salīdzinājumā ar iepriekš izstrādātajiem vai citiem tirgū esošajiem produktu dizainiem. Labākie un veiksmīgākie uzņēmumi tika apbalvoti piecās dažādās kategorijās:

2012.gadā tika saņemti 114 pieteikumi. Konkursa finālam tika izvirzīti 28 uzņēmumi, kurus apmeklēja un klātienē vērtēja žūrijas komisija.

Konkursa noslēguma pasākums un laureātu apbalvošana notika svinīgā ceremonijā ar konkursa patrona Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa piedalīšanos.

Visi konkursa laureāti saņēma atzinību. Pirmo divu vietu ieguvējiem katrā kategorijā būs iespēja bez maksas piedalīties komersantu delegāciju sastāvā augstāko amatpersonu ārvalstu vizītēs vai individuālos darījuma braucienos. Eksporta čempions un pirmo trīs vietu ieguvēji katrā kategorijā varēs izmantot speciāli šim konkursam izveidoto kvalitātes zīmi uz produktiem un mārketinga materiāliem.

Informācija par visiem konkursa dalībniekiem ir pieejama LIAA mājaslapas www.liaa.gov.lv sadaļā *Eksportētājiem/ Konkurss Eksporta un inovācijas balva* ar tiešaisti uz uzņēmuma mājaslapam, LIAA ārējās tirdzniecības mājaslapā www.exim.lv, kā arī informācija ir publicēta arī speciālajos eksporta mārketinga materiālos un biznesa portālā www.db.lv.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Papildus regulārajām klientu aptaujām, 2012.gada nogalē tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS veica LIAA klientu aptauju, ar mērķi noskaidrot LIAA klientu apmierinātību ar sadarbību LIAA Eiropas Savienības (ES) fondu administrēšanā un pilnveidot LIAA darba kvalitāti. Aptauja tika veikta interneta vidē – respondentiem nosūtot e-pastā aicinājumu piedalīties aptaujā. Kopumā uzaicinājumi piedalīties aptaujā tika nosūtīti 431 respondentam (uzņēmumiem, nevalstiskās organizācijām, pašvaldībām un augstskolām). Saskaņā ar aptaujas datiem 3/4 aptaujāto LIAA klientu sadarbību ar LIAA pēdējā gada laikā vērtē pozitīvi. 76% respondentu sadarbību vērtē ka labu, t.i. 21% norādīja, ka sadarbība ir bijusi ļoti laba, bet 55% - ka drīzāk laba. 14% respondentu vērtē, ka sadarbība nav bijusi ne laba, ne slikta, bet negatīvus vērtējumus sniedza 8% respondentu (Ļoti slikta – 3%, drīzāk slikta – 5%).

No iegūtajiem aptaujas rezultātiem tika izdarīti secinājumi LIAA darba pilnveidošanai ES fondu administrēšanā, piemēram, jāpaātrina dokumentu izskatīšana, lēmumu pieņemšana un atbilžu sniegšana. Jāizvērtē arī respondentu ierosinājumi samazināt iesniedzamo

dokumentu un kārojamu formalitāšu daudzumu, pilnveidot e-pakalpojumus un izveidot sistēmu, lai varētu sekot ar projektu saistītu dokumentu statusam un virzībai.

Izvērtējot regulārajās klientu aptaujās iegūtos rezultātus, nodrošinot eksporta veicināšanas, investīciju piesaistes, inovācijas veicināšanas un informācijas sniegšanas pakalpojumus ES fondu apgūvē, LIAA darbība 2012.gadā tika novērtēta ļoti pozitīvi, t.i. 93,7 % klientu ļoti atzinīgi vērtēja sniegto pakalpojumu kvalitāti, 5,9% vērtēja kā apmierinošu un tikai 0,4 % vēlējās saņemt kvalitatīvākus pakalpojumus.

Atzinīgi novērtējumi par sniegto pakalpojumu un aģentūras darbinieku ieguldīto darbu eksporta veicināšanā un investīciju piesaistē tika saņemti arī individuāli no dažādiem Latvijas un ārvalstu uzņēmējiem, pašvaldībām un vēstniecībām.

Klientu apmierinātības pētīšanai tika analizētas arī publikācijas dažādos plašsaziņas līdzekļos. Apkopotajā informācijā tika analizēta mēdiju attieksme par LIAA kompetencē esošām tēmām. Apkopojums tika veidots regulāri, katru mēnesi.

Klientu apmierinātības un ieinteresētības noskaidrošanai tiek veikta LIAA mājas lapas apmeklētāju statistikas analīze. 2012.gadā attiecīgi visvairāk apmeklētās sadaļas bija *ES fondi, Par LIAA, Uzņēmējdarbības ABC, Eksportētājiem un Investīcijas*.

LIAA mājas lapā ir nodrošināta iespēja iesniegt elektroniski sagatavotus iesniegumus un priekšlikumus LIAA darbības pilnveidošanai.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

2012.gada maijā LIAA parakstīja Memorandu par Korporatīvās sociālās atbildības principiem Latvijā. Memoranda parakstīšana ir brīvprātīga un tas ir labas gribas apliecinājums Korporatīvās sociālās atbildības prakses ieviešanai un atbalstīšanai.

LIAA organizētajās LR Ārlietu ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas un LIAA trīspusējās sanāksmēs reizi ceturksnī piedalījās arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvji, lai pārrunātu īstenotos un plānotos eksporta veicināšanas pasākumus.

LIAA aktīvi līdzdarbojās Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomē, piedaloties padomes darbā un Ekspertu darba grupās.

Pārskata periodā LIAA aktīvi sadarbojās ar nozaru asociācijām regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējamo dalību starptautiskajās izstādēs.

Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā, LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā augsta līmeņa tikšanos.

Nevalstisko organizāciju pārstāvji ir aktīvi piedalījušies LIAA rīkotajos pasākumos, kā arī aģentūra ir piedalījies NVO organizētajos pasākumos.

6. 2013.gadā plānotie pasākumi

6.1. Galvenie uzdevumi 2013.gadā

Nemot vērā aģentūras noteiktās funkcijas un uzdevumus, LIAA 2013.gada darbības plānā ir noteikti konkrēti uzdevumi katrai struktūrvienībai un iestādei kopumā.

LIAA galvenie uzdevumi

- nodrošināt četrpadsmit Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību uzturēšanu ārvalstīs;
- īstenot investīciju piesaisti;
- īstenot ārvalstu investīciju piesaistes nodrošināšanai LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku *POLARIS process*;
- veicināt un atbalstīt Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstību un produktu virzīšanu ārvalstu tirgos;
- nodrošināt uzsākto ES fondu aktivitāšu administrēšanu;
- atbalstīt un veicināt inovatīvu uzņēmumu attīstību;
- veicināt sadarbību starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošināt uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu;
- sniegt konsultācijas un informēt uzņēmējus par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem.

Papildus LIAA darbības plānā noteiktajam 2013. gadā plānoti šādi uzdevumi:

- pārskatīt un atjaunināt LIAA iekšējās procedūras darba efektivitātes palielināšanai un administratīvā sloga samazināšanai.

6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

LIAA 2013.gadā darbu turpinās darbu Eiropas Komisijas izveidotais *EEN* Latvijā jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī otra partnerorganizācija – Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

Ar mērķi veidot starptautisko kontaktu loku, kā arī iekļauties ES Baltijas jūras reģiona vienotā inovācijas politikā un pārnest vai dalīties ar citām valstīm labākajā pieredzē, LIAA turpinās piedalīties starptautiskos projektos:

- BSR Stardust;
- Single CBR Home Market (Home Market).

2013.gadā LIAA plāno veikt sekojošus pētījumus:

- **pētījums** par pārrobežu sadarbības šķēršļiem maziem un vidējiem uzņēmumiem Latvijā, Igaunijā, Somijā un Zviedrijā projekta *Single CBR Home Market* ievaros;
- **pētījums** par klientu apmierinātību ar LIAA sniegtajiem pakalpojumiem ES fondu administrēšanas procesā.

6.3. LIAA finanšu saistības

LIAA 2013.gadā ilgtermiņa saistībās plānoti 81 979 778 lati:

1. Kohēzijas fonda projektu īstenošanai (2007.-2013.) – 19 516 612 lati;
2. Atmaksām valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu (2007-2013) – 4 156 055 lati;
3. Eiropas Reģionālā attīstības fonda projektu īstenošanai (2007.-2013.) - 47 719 011 lati;
4. Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošanai (2007.-2013.) – 6 406 378 lati;
5. Eiropas Kopienas iniciatīvas - Konkurētspējas un inovāciju programmas projekta „Eiropas Biznesa atbalsta tīkls Latvijā” īstenošanai - 456 757 lati;
6. Atmaksām valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu" – 120 851 lati;
7. 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" Baltijas jūras reģiona programmas projektu StarDust un Single CBR Home Market īstenošanai - 173 678 lati;
8. Tehniskajai palīdzībai Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013) - 1 288 528 lati;
9. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētās programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” īstenošanai – 2 140 198 lati;
10. Starptautiskajai sadarbībai – līdzdalības maksai Pasaules investīciju aģentūru asociācijā - 1 710 lati.